

Sandra Kāle
Kuldīgā
audzē
vairāk
nekā
20 šķirņu
vistas.

→ 7. lpp.

Brīvprātīgi nodod siekalu testus

Vēl šodien un rīt Kuldīgas novada iedzīvotājiem ir iespēja brīvprātīgi un bez maksas nodot jauna veida analīzes un pārlicināties, ka viņus Covid-19 nav skāris.

Pašvaldības policijas pārstāve Ineta Meiere Kuldīgā, Vakara ielā 6, izsniedz komplektus Covid-19 analīžu nodošanai.

Pirmdien līdz 15.00 šeit izsniegts ap 300 testu, atpakaļ saņemti 203.

(Turpinājums 4. lpp.)

Tas ir pašvaldības pilotprojekts no 28. līdz 30. septembrim sadarbībā ar E.Gulbja laboratoriju. Uzņēmuma valdes pārstāvis Didzis Gavars norāda, ka uzdevums ir izmeklēt aktuālo perēkļveidīgo slimības uzliesmojumu *Kuldīgas tekstilā*. To atbalsta arī Veselības ministrijas galvenais infektologs Uga Dumpis. 3000 testu komplektu jau piegādāti, un būs vēl tikpat, ja vajadzēs. Siekalu testa priekšrocība: tas ir vienkāršs, ērts un nesāpīgs.

No neoficiāliem avotiem zināms, ka pie analīžu nodošanas vietas Vakara ielā 6 (bijušajā muzeja krātuvē) rinda bijusi jau pirmdien agri no rīta, jo cilvēki pirms darba gaitām gribējuši saņemt analīzēm nepieciešamo. Komplektā ietilpst trauciņš siekalu paraugam, dezinfekcijas salvetes, anketa, ko cilvēks aizpilda, un pamācība, kā analīzes pareizi nododamas. Dienas vidū rindas vairs nebija, bet, kā

novēroja *Kurzemnieks*, cilvēku plūsma bija gana aktīva. Kāds steigza nodot papildīto trauku, cits – lai paņemtu tukšo. Arī Latvijas Samariešu apvienības pārstāve līdzī aiznesa 30 komplektus. Kurzemes nodaļas vadītāja Lolita Grīnvalde pastāstīja, ka tie domāti darbiniekiem. Simptomu nevienam neesot, bet drošības pēc pārbaudīšoties visi, arī tie, kuri strādā senioru dienas centrā tajā pašā ēkā, kurā atrodas *Kuldīgas tekstils*. „Līdzko saņemām pirmos signālus, centrā nevienu senioru neuzņēmām. Pārtiku piegādājam mājās. Apsveram domu, ka arī apmeklētājus lūgšim analīzes nodot.”

Pašvaldības policijas vecākā inspektora pienākumu izpildītāja Ineta Meiere, kura komplektus izsniedza, pastāstīja, ka daudzi nāk atklāti un atstāj aizpildītos traukus, citi to dara tā, lai neviens neredz, bet attieksme

visiem esot saprotoša. Rezultātus E.Gulbja laboratorija solot 24 stundās, kurjers pēc paraugiem ierodas divreiz dienā: 15.00 un 22.00. Ja cilvēks to atdevis līdz trijiem dienā, rezultātus viņš uzzina līdz nākamās dienas 15.00; ja vēlāk, tad līdz nākamās dienas desmitiem vakarā. Arī lielākā daļa *Kurzemnieka* kolektīva šo iespēju izmantoja, lai būtu pārlicināti, ka Covid-19 uzliesmojuma laikā sevi un citus no saslimšanas ir pasargājuši.

Pirmdien no rīta aktīvo saslimšanas gadījumu skaits Kuldīgā bija 33, bet kopš pandēmijas sākuma saslimuši 42 (pēdējais rādītājs vēl piektdien bija 19).

Daina Tāfelberga, Inguna Spuleniece,
Alberts Dinters
Alberta Dintera foto

Saistībā ar Covid-19 infekcijas uzliesmojumu Kuldīgā Kuldīgas novada pašvaldība sadarbībā ar E.Gulbja laboratoriju piedāvā **bez maksas un pēc brīvprātības principa veikt Covid-19 testu, noņemot siekalu analīzes.**

Iedzīvotāji analīžu komplektus var saņemt un nodot analīžu savākšanas punktā Kuldīgā, Vakara ielā 6 (kādreizējās muzeja krātuves telpās), **29. un 30. septembrī no 8.00 līdz 22.00.**

Uzņēmumi un iestādes, kuri vēlas veikt savu darbinieku testēšanu, aicināti pieteikties, rakstot e-pastā: dome@kuldiga.lv un norādot uzņēmuma nosaukumu, darbinieku skaitu un tālruna numuru kontaktpersonai, ar ko sazināties par analīžu komplektu piegādi.

Turlavā jauni āra trenāžieri dažādam vecumam un muskuļu grupām. → 6. lpp.

Piektdien, 2. oktobrī:

- Jaunsardzes un Zemessardzes attīstība.
- Godina Frici Bārdu.
- Māris Zaķis audzē ķiplokus.
- Kas ir biodeja.

9 17714 071975 0481 40

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Iegādājies tik, cik patiesi vajag!

Biedrība *Zaļā brīvība* aicina šodien atzīmēt pirmo Starptautisko pārtikas zudumu un pārtikas atkritumu izpratnes dienu. Tajā katru aicina pārdomāt, kāpēc un cik mēs ko iegādājamies un kā to izmantojam. Pievērst uzmanību tam, vai ieraduma pēc nepieņemjamā kādu mums pašiem nederīgu un dabai kaitīgu pārtikas izmantošanas rīcību.

Šie nav skaitļi tikai par badu. Tie vēsta ne tikai par ēdienu, bet arī par cilvēka dabu. Par bailēm, ka visiem nepietiks.

Biedrība Latvijā kopš 2000. gada rīko kampaņas, lai veidotu tādu sabiedrību, kas dzīvo saskaņā ar sevi un vidi. Izglīto par klimatu, dabas resursiem un arī pārtikas ražošanā radītajiem atkritumiem. Skaidrs, ka neražot pārtiku nevaram, bet tikai prātīgi būtu to darīt tik daudz, cik nepieciešams. Nevis saražot un daļu izmest.

Projektā *Ar cieņu par pārtiku* biedrība iepazīstina ar pētījumiem pasaulē. Aptuveni 30% no saražotā, kas ir ap 1,3 miljardiem tonnu gadā, bagātājās valstīs, tostarp Latvijā, tiek izmesti atkritumos. Pasaules nabadzīgākajos reģionos pārtikas atkritumi gadā esot tikai 6–11 kg uz vienu iedzīvotāju, bet Eiropas Savienībā katru gadu izšķēr-

dējam gandrīz 90 miljonus tonnu – vidēji 180 kg uz iedzīvotāju. Īpaši šausminoši tas izklausās, ja pēc pētījumiem 2017. gadā zināms, ka no 7,7 miljardiem pasaules iedzīvotāju aptuveni 821 miljoniem pārtikas nav bijis pietiekami.

Man un droši vien vairumam man pazīstamu cilvēku, kuri pat neko līdzīgu badam nekad nav izjūtuši, šādi skaitļi apziņā tā arī paliek kā statistikas dati, jo tas notiek ar tiem, kuri dzīvo tālu, kurus vaigā nepazīstam un par kuriem kreņķi turam maz.

Un tomēr. Šie nav skaitļi tikai par badu. Tie vēsta ne tikai par ēdienu, bet arī par cilvēka dabu. Par to, ka cilvēkā dzīvo bailes, ka visiem visa nepietiks, tādēļ jāsarauš rezerves, kaut arī tās stipri pārsniedz iespēju sagādāto iztērēt. Šie skaitļi vēsta arī par negausību.

Mēs tikai varam minēt, cik lielus atkritumu kalnus pēc pandēmijas veidos nopirkto un neapēsto griķu kalni. Sākotnēji nenormālā uzkrājumu veidošana bija kaut cik saprotama, jo saistīta ar vispārēju apjukumu, kad pilnībā mainās pasaules kārtība, bet mierīgos apstākļos neprātīgu iepirkšanos grūti attaisnot.

Zaļā brīvība aicina ģimenes kopā ar bērniem izpētīt mājās atkritumu kastes saturu – ar nolūku samazināt izmestās pārtikas daudzumu un būt par atkritumu mazināšanas vēstniekiem. Popularizēt šo ideju savas un nākamo paaudžu vārdā.

Jolanta Hercenberga

TRIS PAR VIENU

Kāda šogad dārzos raža? KĀ DABA AUDZĒJUSI

1. Daina Badovska, dārzkope Skrundā, vairākkārtēja laureāte Latvijas lielāko ķirbju audzētāju čempionātā:

– Kādus ķirbjus daba būs izaudzējusi, tādi būs – es tur daudz savu roku neesmu pielikusi. Ar lejkannu klāt nestāvēju, minerālmēslus nelietoju. Tāds paliels ir, bet nezinu, vai varēšu sacensties ar tiem, kuri to ķirbi uzpasēja ik minūti. Manā dārzā lielākoties audzē daba, un darām to ne jau konkursiem.

Ar kartupeļiem pagājušogad divi lieli pagrabi bija pilni līdz

griestiem, tagad tikai viens. Taču bumbuļi ļoti smuki – tādi, kā cilvēkiem tirgū patīk. Burkāni vēl aug: tikai uz Jāņiem iesēju, bet arī izskatās smuki. Taču negals ar bietēm – tām kaut kāda slimība uzmetusies. Maija sējums vēl nekas, bet jūnijā sētajām lapas pavisam slikti sakrāsojušas. Nezinu, vai laika apstākļi vainīgi. Visticamāk, kāda slimība. Šogad no kukaiņiem nevarēja glābties. Noēda kartupeļu lakstus tā, ka žagari vien palika. Agro kāpostu laukā nebija spēka ar tiem cīnīties. Daļa ābolu kokā sapuvuši.

Tomāti bija skaisti, gurķu bija daudz, varbūt būs arī vēlie kāposti, jo īstajā laikā uznāca lietis. Sabelpupas aizkavējušās – tik vēlū vēl neesmu vākusi, kaut laikus iesētas. Spoli ir skaisti, bet ķiploki it īpaši.

Kopumā nevaru par šo gadu sūdzēties, vienīgi par tiem kukaiņiem, jo īsti nav zināms, kā cīnīties. Tirdzniecībā pieejamie augu aizsardzības līdzekļi ne vienmēr izrādās efektīvi: drīzāk šķiet, ka kukaiņus tie nevis iznīcina, bet – gluži pretēji – uzmundrina un dod spēku.

PAVASARIS AUKSTS, BITES NELIDOJA

2. Normunds Dupats, Gudenieku *Smīdru* saimnieks:

– Augļu raža ir vidēja. Tas tāpēc, ka pavasarī ziedēja ļoti skaisti, pat gaidījām, ka būs ļoti laba raža, bet tieši ziedēšanas laikā uznāca aukstums. Salnas

nebija, taču bija pārāk vēsi, lai bites lidotu. Nepietiekama apūteknēšana. Dārzā daudz nosaka laika apstākļi – ir tādas lietas, ko cilvēks var mainīt, bet ne visu. Mums šogad kaitēkļu nebija ne vairāk, ne arī mazāk. Miglot nevajadzēja, citus gadus esam šo

to piestrādājuši. Bet tagad arī bez miglošanas tikpat kā nevaram atrast tārpainus ābolus. Kā parasti ražu pārdosim tirgū: Kuldīgā, Rīgā un citur. Domāju, ka tāpat kā iepriekš āboli būs, iespējams, līdz pat maijam. Pārāk daudz nav, bet ir labs izskats un garša.

TAGAD JĀDOMĀ PAR KVALITĀTI

3. Māris Narvils, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra vecākais dārzkopības eksperts:

– Šogad kartupeļu raža Latvijā padevusies gana laba, taču audzētājus uztrauc plaisāšana, kas ietekmē ne vien izskatu un pārdošanas iespējas, bet arī sēklas atlasī. Bumbuļu plaisāšanā izšķir trīs galvenos iemeslus: klimatiskos apstākļus, slimības un kaitēkļus. Turpmākajiem gadiem tie būtu jāņem vērā, lai, novācot ražu, tā priecētu, nevis pārsteigtu. Visbiežāk plaisā smilšmāla augsnēs, kad sausuma dēļ kartupeļu augšana apstājas

un pēc kāda laika, uznākot intensīviem nokrišņiem, tā strauji atjaunojas. Plaisas var veidoties 1–3 cm dziļumā, bet var būt pat līdz bumbuļa vidum. Ja izveidojušies rētaudi, šos tupeņus var ēst, bet ne izmantot sēklai un pārdošanai. Savukārt, ja pēc lietus perioda uznāk sausums un karstums, bumbuļu audi plīst vidū, veidojoties tukšumiem. Audi brūnē, un var sākties to sabrukšana. Ja augsne nav vesela, pastāv risks, ka kartupeļus var inficēt kāda patogēnā sēne, baktērija vai citas puves, un šādus bumbuļus vairs nevar izmantot nekādiem

nolūkiem. Iesaku padomāt, kā cīnīties ar nevienmērīgo mitrumu. Var izmantot laistīšanu, kas ir būtiska tieši bumbuļu veidošanās sākumā. Savukārt ar slimību izraisītām problēmām var cīnīties, ievērojot augmaiņu, – reizi trijos gados audzējot atkārtoti. Ja konstatētas nematodes, tad vēl ilgāk. Var izvēlēties nematožu izturīgu stādāmo materiālu. Svarīgi audzēt arī zaļmēslojuma kultūras: krustziežus un ziemas rudzus. Vajadzības gadījumā slimības profilaktiski jāierobežo, iedēstot veselu stādāmo materiālu, kā arī to kodinot.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Pēc tā gadījuma

Viesojos pie draudzenes ciematā netālu no Kuldīgas. Viņai divi sākumskolas vecuma bērni. Kaimiņos dzīvo pensionāru pāris, pie kura brīvdienās atbrauc mazbērni no pilsētas. Diena jauka, rudens saulīte smuki silda. Bērnu, nu gandrīz jau pusaudžu, pulciņš laukā daudz: šaudās ar ūdens pistolēm, mētājas akmeņiem u.tml. Seniori rušīnās pa piemājas dārziņu un grābj zālienā sabirušās lapas. Neko ļaunu nedomādama, saku viņiem, lai liek pie darba arī jauno paaudzi. „Pasarg, Dievs!” tā vecīši. „Pēc tā gadījuma ar Mediņu mēs pat savējiem neļaujam strādāt, kur nu vēl svešus aicināt! Garām iet lielais ceļš – kāds redzēs, nosūdzēs, atbrauks bāriņtiesa, notiesās...” *Tas gadījums*, kad priesterim Andrejam Mediņam tika pārņemts par smagiem bērnu tiesību pārkāpumiem Bruknas muižā, bija pirms vairāk nekā mēneša. Vēl mēs nezīnām patiesību. Varbūt neuzzināsim, jo par *to gadījumu* vairs neinteresējas pat daudzie *par vai pret* komentētāji sociālajos tīklos. Tomēr dažs secinājums izdarīts: bērnus pie darba labāk neradināt...

Daina Tafelberga

FOTOKOMENTĀRS

Audzīnātāja cītīgi skaidro, kas ir lombards, kādi tā darbības principi. Jaunā paaudze tiek izglīkota agrī.

Elisas Rudzītes teksts un foto

PRECIZĒJUMS

Pēc raksta *Māja ar lādi* (18. septembra *Kurzemniekā*) ar redakciju sazinājās Indra Vilmāne, lai precizētu, ka viņa tikusies ar ķīmiķu un ārsta Maksa Ulmana mazdēlu, nevis tēvu, kā bija rakstīts. Vēl I. Vilmāne uzsvēra, ka krustmātei Marijai Bierandai abu kopīgajā dzīvoklī piederējušas divas, nevis viena istaba.

Inguna Spuleniece

RUNĀ SPECIĀLISTS

Interese nemazinās, bet uz filiāli dodas retāk

Baiba Freināte, bankas *Citadele* Rietumu reģiona vadītāja

Aizvadīts pirmais pusgads, dzīvojot kovida realitātē. Ko esam iemācījušies, kādi jauni paradumi izveidojušies, un vai jaunu slimības uzliesmojumu gadījumā attālinātajiem pakalpojumiem esam gatavāki?

Tāpat kā ir virtuālas darba sanāksmes un attālināta iepirkšanās, arī banku pakalpojumu izmantošanā sabiedrības paradumi pēdējā pusgadā mainījušies – iešanu uz banku arvien biežāk aizstāj zvans vai sarakste. Un galvenā atziņa – vienreiz pamēģinot un iemācoties digitālos risinājumus, nākamreiz jau par citiem pakalpojumiem tiek jautāts: „Vai arī šo varu izdarīt attālināti?”

Bankas pakalpojumi – digitāli

Esam aktīvi domājuši par savu pakalpojumu ērtumu un drošību, lai klientam nebūtu jātērē laiks un vienmēr jādodas uz filiāli, tādēļ pie unikāliem risinājumiem sākām strādāt pirms vairākiem gadiem. Jau pirms pandēmijas 90% pakalpojumu bija pieejami attālināti.

Digitālie rīki ir jāapgūst. Redzam, ka Kurzemē ar to veicas labi, un cilvēkiem ir vēlme mācīties, lai ikdienu sev atvieglotu. Nereti pirmos soļus klienti apgūst tieši bankas filiālēs. Īpaši aktuāli tas ir senioriem, tomēr arī viņi mainījuši paradumus un ir gandarīti, ka, apgūstot jaunas lietas, atslogojuši ikdienu. Piemēram, jau gadiem jaunās maksājumu kartes var saņemt filiālē vai pastkastītē un attālināti tās autorizēt internetbankā. Ārkārtējās situācijas mēnešos pastkastītē tās saņēma visi un visi arī autorizēja.

Ārkārtējās situācijas laikā, kad *Citadele* pārgāja uz attālināto apkalpošanu, saziņa ar banku pieauga par 30%. Tā pieauga gan internetbankā, gan mobilajā lietotnē, gan zvanu centrā. Tipisks piemērs ir klienta zvans: „Aizmirsu PIN kodu.” Skaidrojam, ka to var nomainīt telefonā, un cilvēki jūtas pārsteigti, ka ir tik vienkārši un uz filiāli nav nemaz jādodas.

Digitālo pakalpojumu iespējas ir plašas – sākot ar ērtu mobilo lietotni un beidzot ar unikālu iespēju par bankas klientu kļūt ar sifiju. Tāpat klienti var attālināti noteikt kredītreitingu, kā arī pieteikties gan patēriņa, gan hipotekārajam kredītam.

Atjaunojas interese par nekustamo īpašumu

Augustā *Citadele* rīkoja aptauju par piemērotu mājokļa ietekmi uz ģimenes pieauguma plānošanu. Atklājās, ka 29% par ģimenes pieaugumu izlemtu tad, ja būtu iespēja iegādāties savu mājokli, vēl 32% norādīja, ka to darītu tad, ja varētu nopirkt lielāku. Tāpat esam novērojuši, ka nekustamā īpašuma tirgū vērojama pozitīva tendence – pirmā pusgada beigās darījumu skaits reģionos ir pieaudzis, pārspējot rādītājus pirms pandēmijas un 2019. gada pēdējā ceturksnī.

Arī kurzemnieki domā par īpašuma iegādi. Interesu lokā ir gan privātmājas, gan labiekārtoti dzīvokļi. Tiek izskatīts katrs kredīšanas gadījums, un nekustamā īpašuma cenu veido ne tikai pats īpašums, bet arī reģiona attīstības plāns un apkārtējā infrastruktūra: kur objekts atrodas, kāds ir attālums līdz tuvākajai lielajai pilsētai, slimnīcai, skolām, bērnudārziem, veikaliem, sabiedriskā transporta pieturām utt.

Redzam, ka kredītus ģimenes izmanto pārdomāti un rūpīgi izvērtē īpašuma cenu, platību un atrašanās vietu. Pandēmijas ietekmē sevišķi augusi interese par kredīspējas noteikšanu, un to daļēji varam skaidrot ar to, cik šis pakalpojums kļuvis ērts un vienkāršs, – pieteikumu attālināti var aizpildīt jebkuras bankas klienti, dokumenti automātiski tiek ievākti no dažādiem reģistriem. Līdz ar to pieteikums aizņem desmit minūtes, un potenciālā kredīta summa un nosacījumi ir zināmi jau dienas laikā.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Pirmdien Slimību profilakses un kontroles centrs paziņojis, ka Kuldīgā saslimšana ar Covid-19 pašlaik apstiprināta 33 cilvēkiem. Kā šādu situāciju vērtējat? Kā tas ietekmē jūs?

Kristīne, mediķe no Liepājas: – Panika nav bijusi. Esmu mediķe, un attālināti strādāt nav iespējams. Jāpieņem pacienti ar akūtām saslimšanām un traumām.

Ievērojam plašu aizsardzības programmu gan sevis, gan pacientu labā. Ģimenē drusciņ piesargāties, drusciņ ne. Izvērtējam situāciju, lai izņemtu, kur iet vai neiet. Ziņu par jaunām saslimšanām uztveru mierīgi. Nav ko panīkot! Jāievēro noteikumi un jādzīvo.

Laimonis Zemturis, pensionārs: – Man vienalga. Nevajag maistīties apkārt. Nav ko čupoties. Uz veikalu eju, nopērku, ko vajag, un eju mājās. Pašiem jāuzmanās – nevajag drūzmēties.

Igors Solomahins, pašnodarbinātais: – Divējādas izjūtas. Viena puse manis kovidam tic un liek būt piesardzīgam, otra īsti netic. Paradumi gan pamainījušies. Jau pierasts bieži mazgāt rokas. Mašīnā ir dezinfekcijas līdzeklis: kā iekāpju, tā rokas dezinficēju. Arī bērni ir iemācīti tā darīt. Visvairāk bail, lai neaizver skolas un nesākas attālinātā mācīšanās.

Inta Borisova, strādā skolā: – Es noteikumus ievēroju un piesargājos. Ja sevi un apkārtējos varu pasargāt, tad to daru. Šodien jāiet uz mācībām klātienē. Kafējnicā biju, dezinficēju rokas un tur dzirdēju, kā viena sieviete stāstīja, ka Kuldīgā kādā ģimenē bijuši ciemiņi, kuri infekciju atvedaši. Skatos, ka veikalos un kafējnicās daudzi neievēro nekādu piesardzību. Šai runai ir divi gali: citi baidās un ļoti piesargājas, bet citi neievēro pat elementāru distancēšanos.

Renārs Ozols, kristietis: – Ja kāds saslimis, jāmeklē palīdzība pie tiem cilvēkiem, kuriem Dievs devis dziedināšanas dāvanu. Bībelē Marka evaņģēlijā ir apsolījums, ka ticīgie neveselajiem uzliks rokas un tie kļūs veseli. Cilvēkiem jāmeklē Dievs.

Dzidra Jaksta, strādā sociālajā dienestā: – Man liekas, ka nekāda kovidā nemaz nav. Tas ir tāds izdomājums. Paziņu lokā nezinu nevienam būtu. Es par to daudz nedomāju, tikai biežāk mazgāju rokas. Pavasarī, kad ziņas tikko parādījās, bija bailes. Tagad pierasts laikam – bail nav.

Jolanta Hercenberga, Alberta Dintera foto

LASĪTĀJS SAŠUTIS

Paziņojumā bijusi kļūda

Autobraucēji sūdzas, ka paziņojums par satiksmes organizācijas izmaiņām Kuldīgā saistībā ar Jelgavas ielas pārbūvi neatbilst patiesībai.

BRAUCA, BET TĀLĀK NETIKA

Pagājušajā nedēļā pašvaldības mājaslapā tika publicēts, ka ar otrdienu, 22. septembri, mainās satiksmes kustība pie Jelgavas, Mucenieku un Kalna ielas krustojuma. Tostarp paziņots, ka no L.Paegles ielas varēšot nogriezties pa labi uz Jelgavas ielu (iepriekšim veikalam *Aibe*). „Visu nedēļu tas nebija iespējams, jo tur notika būvdarbi,” ziņo iedzīvotājs no Jelgavas ielas 16. nama. „Krustojums ir slēgts no abām pusēm. Paziņojumu ātri izplatīja sociālajos tīklos. Redzēju, kā daudzi tajās dienās brauc pa Paegles ielu gar kultūras centru, ierauga, ka tālāk netiek, apgriežas un brauc atpakaļ. Ir jau iespēja uz mājām tikt pa Skrundas ielu, bet kāpēc vajadzēja maldināt, ka varēs braukt un nogriezties, lai tiktu uz mājām? Daudziem tas ir tuvākais ceļš, bet izrādījās, ka lieki tērēta degviela.”

Izrādījās: maldīga bijusi pašvaldības informācija, ka Kuldīgā no L.Paegles ielas var nogriezties pa labi uz Jelgavas ielu. Pagājušonedēļ tur vēl tika bruģēts, un krustojums tiks atvērts tikai tad, kad Jelgavas ielas rekonstrukcijas pēdējā posmā darbs beigsies pilnībā.

KAD PABEIGS VISU LIELO KRUSTOJUMU

SIA *SC Kuldīga* vadītājs Jānis Jansons skaidro, ka informāciju par satiksmes izmaiņām publicē pašvaldība, saskaņojot ar būvdarbu veicējiem. Šoreiz nezināmu iemeslu dēļ attiecībā uz minēto krustojumu ieviesusies neprecizitāte.

„Pašvaldībai bija zināms, ka šobrīd nevaram to atvērt, jo jāpabeidz bruģēšana Leona Paegles ielā,” stāsta J.Jansons. „Arī pēc tam nogriezties pa labi nevarēs, jo pārāk tuvu notiek būvdarbi kreisajā pusē. Pārējā informācija ir pareiza, un tāda shēma paliks, līdz šajā posmā beigsies būvdarbi, – tas ir pēdējais, kas visā objektā vēl nav nobruģēts. Tiklīdz apakšuzņēmējs *Grobiņas SPMK* pabeigs savu darbu, sāksim bruģēt visu lielo krustojumu. Aptuveni 700 m² bruģa vēl jāieliek. Tas tiks izdarīts jau šoruden – tehniskās pauzes nebūs.”

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

Vistu audzētāja Sandra Kāle: „Esmu arī rožu audzētāju grupā. Tur visi tāpat runā, ka tā ir atkarība. Sākumā domā, ka iestādīs desmit rozes, bet atpapas, ka jau ir 100. Rozēm turos pretī – šogad nopirku tikai vienu stādu tāpēc, ka sauc ‘Sandra’. Ja jāizvēlas, vai par desmit eiro nopirkt rožu stādu vai jaunas šķirnes vistu olas, virsroku ņem vistas.”

Brīvprātīgi nodod siekalu testus

(Sākums 1. lpp.)

Kuldīgas novada iedzīvotāji aktīvi izmanto iespēju jaunas, vienkāršas Covid-19 analīzes nodot bez maksas un brīvprātīgi.

KOPLIETOŠANAS TĒLPĀS NEDRĪKST

Uzņēmumi un iestādes, kas vēlas pārbaudīt darbiniekus, var pieteikties e-pastā: dome@kuldiga.lv. Jau saslimušo kontaktpersonām, arī uzņēmumiem, izglītības un medicīnas iestādēm trīs akcijas dienās testus nogādās pašvaldības darbinieki. Arī citi var komplektam pieteikties. Domes mārketinga un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Kristīne Duļbinska pastāstīja, ka jau pieteikušies uzņēmumi, kuros darbinieku ir daudz un vairāki strādā vienā telpā.

Iedzīvotājiem, kuri šo testu vēlas, jānodod uz analīzi savākšanas punktu Vakara ielā. Tur izsniegs siekalu trauciņu un divas veidlapas,

kurās jānorāda kontakti un parauga noņemšanas laiks. Ar parakstu jāapliecina identitāte un piekrišana noteikumiem. Ir speciāls iepakojums, kurā trauciņu un veidlapas ielikt.

Siekalas analīzēm nekādā gadījumā nedrīkst noņemt darbavietā, skolā, publiskajās tualetēs vai citās koplietošanas telpās: virtuvēs, darba vai mācību kabinetos. Vislabāk to darīt mājās vai citā diskretā vietā.

Pēc iespaušanas trauciņā tas savākšanas punktā jānogādā ne vēlāk kā 24 stundās.

BŪS VECĀKU SAPULCE INTERNETĀ

Pašvaldība informē, ka Kuldīgas novada vecāku digitālā sapulce par piesardzību Covid-19 riska mazināšanai notiks otrdien, 29. septembrī, 18.00 tiešsaistē Kuldīgas kontos vietnēs *YouTube* un *Facebook*. Uz jautājumiem atbildēs Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) direktore vietniece Ilona Liskova un

pašvaldības vadība. Vecāki aicināti jautājumus sūtīt e-pastā: vecaki@kuldiga.lv, tos varēs uzdot arī tiešsaistē.

NOLEMJ ĀRKĀRTAS SĒDĒ

Piektdien domes deputāti ārkārtas sēdē nolēma, ka ar Covid-19 inficētajiem un viņu ģimenēm jāsniedz palīdzība. Tā jālūdz sociālajā dienestā. Jau zināmi uzņēmēji, kuri ģimenēm pašizolācijā var piegādāt pārtiku un citas pirmās nepieciešamības preces vai arī pagatavot ēdienu.

3. oktobrī plānotais Zelta rudens gadatirgus nenotiks. Tā nolemts, uzklusot *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* vadītāja Arta Roberta stāstīto, ka pieteikušies vairāk nekā 200 tirgotāju un nebūtu droši radīt lielu apmeklētību. Par citiem pasākumiem tiks lemts atsevišķi. SPKC atļāvis tos rīkot, ja organizatori spēj izpildīt visus drošības nosacījumus.

Daina Tafelberga, Inguna Spuleniece, Alberts Dinters

Ziņa feisbukā satrauc vecākus

Svētdien, 27. septembrī, sociālajā tīklā Facebook parādījās ziņa, ka bērnodarzā Abelīte Kuldīgā un Pelčos bērniem Covid-19 analīzes tīkšot ņemtas bez vecāku atļaujas. Šis vēsts izplatījās kuldīdznieks Nauris Gūtmanis sašutušajiem komentētājiem atbildējis: „Ziņa ir pārbaudīta. Vajadzības gadījumā (pierādījumi – red.) būs ar visiem lieciniekiem.” Pēc 22.00 ziņa no feisbuka tika izņemta.

Abelītes vadītāja Ruta Ziemele uzskata, ka šis ir pārpratums: „Es darbiniecēm aizsūtīju ziņu *WhatsApp* grupā, ka pirmdien mums pašām būs iespēja nodot analīzes. Šodien testiņus atveda, un, kas vēlas, to var darīt. Tas arī viss. Viena audzinātāja (vatsapā – red.) jautāja, vai testi būs arī bērniem, bet es atbildēju, ka

bērņus tas neskar. Vēlāk (pēc ziņas feisbukā – red.), lai vecākus nomierinātu, izsūtīju oficiālo informāciju, ka Vakara ielā 6 analīzes var nodot brīvprātīgi. Kas tik feisbukā neparādās! Viens kaut ko ne tā saprot, un sākas baumas.”

N.Gūtmanis skaidro, ka mērķis nav bijis kādu nomelnot vai izplatīt nepatiesību: „Es saņēmu informāciju un domāju, ka man ir pienākums to paziņot. Mērķis bija vienkārši sabiedrību informēt par iespējamo nelikumību. Avotus es neatklāšu. Cilvēki baidās runāt, bet kādam tas jādara. Prieks, ka cilvēki nebija vienaldzīgi. Mērķis tika panākts pusstundu pēc ziņas ievietošanas. Tika informēti audzēkņu vecāki, kā arī no pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālistes Kristīnes Duļbinskas apstiprināts,

ka viss notiks likuma ietvaros – ka bērņus bez vecāku atļaujas testēt nedrīkst, tāpēc pašsaprotami, ka ziņu es izņēmu. Protams, iesaistītie teiks, ka nekas tāds nebija plānots, bet ko tad citu lai viņi saka? Nevienam jau neatzīsies.”

K.Duļbinska noliedz iespēju bērņus testēt bez vecāku ziņas: „Pašvaldība sestdienas vakarā ar Gulbja laboratoriju vienojās, ka piedāvāsim iespēju testēties brīvprātīgi. Kad viss bija saorganizēts un zināms, izziņojām oficiālajā mājaslapā. Nekad nav bijis paredzēts testēt bērņus bez rakstiskas vecāku atļaujas. Vecāki var sevi un bērņus pārbaudīt pēc brīvas gribas. Vēlākais laiks testa nodošanai ir trešdien līdz 22.00.”

Elisa Rudzīte

Pansionātos viesus nepieņem

Pansionāti gan Kuldīgā, gan Skrundas novadā apmeklētājiem slēgti valsts epidemioloģiskās situācijas un Kuldīgā atklātās saslimšanas Covid-19 dēļ. Tuvinieki aicināti būt saprotoši: kaut iemītnieki ciemiņus ļoti gaida, šajā laikā jābūt sevišķi uzmanīgiem. Sūtījumus pieņem, iepriekš sazinoties.

Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrā paciņas no tuviniekiem pieņem, taču ierodoties vēlams piezvanīt pa tālruni 63331471. Dienas stacionārā pacientus uzņem tikai ar pēdējās 48 stundās veiktu Covid-19 testu, kas apliecina, ka cilvēks nav inficēts. Arī sociālās aprūpes namā *Valtaiki* Rudbāržos sūtījumus pieņem, dezinficē, lai droši nodotu iemītniekiem (tāl. 63353321).

Skrundas novada domes priekšsēde Loretta Robežniece pastāstīja, ka tās ir vienīgās izmaiņas – citādi dzīve rit ierasto gaitu. Jauni saslimšanas gadījumi Skrundā nav konstatēti. Līdz šim tikai vienam cilvēkam, atgriežoties no ārvalstīm, vīruss konstatēts pirms dažiem mēnešiem. Plānotie pasākumi notiks, ja vien nebūs norāžu no valdības.

Daina Tafelberga

Slimnīcā apmeklētājus neielaiž

Saistībā ar vairākiem Covid-19 gadījumiem Kuldīgā slimnīcā pacientu apmeklējums visās nodaļās un pansionātā atkal aizliegts, informē sabiedrisko attiecību speciāliste Signeta Lapiņa.

Izņēmums ir bērnu nodaļa, kurā ar bērņiem nepārtraukti var atrasties viens no vecākiem. Bet ģimenes dzemdībās kopā ar grūtnieci visu dzemdību un pēcdzemdību laiku atļauts būt bērņa tēvam, taču, ja viņš nodaļu atstāj, atgriezties ir aizliegts.

Sūtījumus pacientiem var atstāt uzņemšanas nodaļā, un personāls tos nodos saņēmējam. Sūtījumā lūgts neievietot dokumentus un citas vērtīgas mantas, bet uz paciņas jānorāda saņēmēja vārds, uzvārds, nodaļa un palātas numurs. Grūtniecēm, kurām sākušās dzemdības, jānāk uz uzņemšanas nodaļu, kas sazināsies ar dzemdību nodaļu.

Dodoties uz ambulatoro pieņemšanu pie kāda speciālista, jālieto sejas maska. Ja pašam nav, to izsniegs reģistratūrā, izņemot tos gadījumus, kad ir pieraksts pie kāda slimnīcas sadarbības partnera vai ārsta privātprakses, piemēram, urologa, flebologa, dermatologa, vai vajadzīgi radioloģijas vai laboratorijas izmeklējumi. Dodoties uz šādu pieņemšanu vai izmeklējumu, ar privātprakses ārstu vai radioloģijas un laboratorijas reģistratūru jāvienojas, vai pacientam pašam jāņem maska vai to iedos. Arī rehabilitācijas nodaļā, dodoties pie speciālista, apmeklētāji aicināti ierasties ar aizsargmasku.

Inguna Spuleniece

Svētki burdonam un tā dziedātājām

Suitu sievu 65. gadskārtā ziedu, dziesmu un jautrības bija gana. Prieks arī etnogrāfiskā ansambļa vadītājai Ilgai Leimanei (centrā).

Ikgadējos Svētā Miķeļa svētkos Alsungā nosvinēta etnogrāfiskā ansambļa *Suitu sievas* 65. jubileja un atvērta Daces Nastevičas grāmata *Suitu novada mantojums. Suitu burdons*.

Bija vēl daudz cita interesanta: gleznu un ziedu izstādes, radošas darbnīcas, tirgus, koncerti, maksšķerēšanas sacensības, ietērpšanās Alsungas pils īpašnieku fon Šverinu dzimtas laika tērpos no 1573. līdz 1738. gadam, suiteņu kleitu modes skate, uguns šovs utt.

Pasākumā *Suiteņu piedzīvojumi 65 gadu garumā* tika sveiktas *Suitu sievas* – Latvijā un pasaulē populārā un senā tradicionālās daudzbalss dziedāšanas jeb burdona populari-

zētājas. Atklāta D.Nastevičas grāmata par burdonu – šogad jau otrais darbs, kas izdots ar etnogrāfiskā kultūras centra *Suiti* atbalstu. Pasākumu vadīja bijusī kultūras nama direktore Gunta Mateviča, kura tāpat kā D.Nasteviča neilgu laiku vadījusi ansambli. Kopš 1989. gada vadītāja ir Ilga Leimane. Viņa ar pārējām *Suitu sievām* dalījās atmiņās par kopā piedzīvoto. Tā bijis daudz. Sākumā ik gadu ap pussimt notikumu, bet kopš 2012. gada skaits audzis, pēdējā laikā tuvojoties diviem simtiem. Lai paspētu visur, kur tiek aicinātas, *Suitu sievas* nereti daloties divos sastāvos. Ar skanīgajām balsīm viņas kuplinājušas vietējos svētkus, bet arī vadījušas

mičošanu, dziedājušas festivālos, koncertos, televīzijā, radio. Piecus gadus Aglonā piedalījās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētkos. Sava artava ieguldīta trīs filmu tapšanā: 2015. gadā – dokumentālās filmas *Ručs un Norie* un TV seriāla *Māja pie ezera* uzņemšanā, bet 1973. gadā – Rīgas kinostudijas mākslas filmā *Pūt, vējiņi*. Togad arī iestudētas *Senās suitu kāzas* režisora Andreja Miglas vadībā, kas izrādītas 49 reizes. Pēc tam iestudējumi tapuši vēl trīs reizes, pēdējais – 2018. gadā. *Suitu sievas* uzstājušās arī Lietuvā, Igaunijā, Vācijā, Polijā, Beļģijā, Francijā, Ungārijā, Krievijā, Japānā un Amerikā.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Tirgū – priekšnesumi, izsole un jautrība

„Izsoles vadīšana ir slidena nodarbe – var iekrist kārdinājumā,” Dace Blathena tā saka par ikgadējo Vārmes rudens gadatirgu estrādē *Liepu birzs*. Viņa pati nosolījusi poniju Joko, kas nu devies uz jaunajām mājām Maijas Brikmanes zirgu stallī *Dālderī*.

Par jestrū noskaņu gadatirgū rūpējās kapela *Luste* un pašmāju amatiereteātris *Es un tu*, rudens krāsainību apgērbos un dejās rādīja līnijdeju grupa *Romance*. Ar skaistiem, neredzētiem paraugdemonstrējumiem priecēja zirgs Populārs un Katerina Agapova. Tika atrasti Vārmes jaunie stiprinieki, kuri sevi pierādīja roku laušanās veiklībā, bija iespēja pārbaudīt spējas citos spēka uzdevumos. Savukārt tie, kuri vēlējās izbaudīt ko ekstrēmāku un uzkāpt koku galotnes augstumos, to varēja darīt arborista Andra Celmiņa uzraudzībā.

Kā ik gadu bija iespēja nogaršot cūkgaļas un dārzenu sautējumu, bada pankūkas un mājās brūvēto alu. Spēcīgākie un veiklākie iekaroja umurkumuru – koka stabu: uzrāpjoties bez palīgīdzekļiem, var iegūt tajā iekārtās dāvanas. Arī šogad neatņemama tirgus daļa bija lielā loterija ar interesantām un vienreizējām balvām. Pieaugušajiem galvenajās balvās bija aitiņa, par ko parūpējās Kaspars Leitāns, un ponijs, ko ziedoja Karlīna Pileniece no *Bētām*. Zigfrīds Krasnops laimēja gan aitiņu, gan poniju. Jaunais īpašnieks dažādu apsvērumu dēļ loterijā iegūto nevarēja paturēt un to izsolīja.

„Visi, šķiet, noilgojušies pēc pasākumiem – cilvēku bija daudz. Redzēju tādas sejas, kuras gadiem nebiju sastapusi. Izsole izdevās tik lustīga!” smeļ tās vadītāja D. Blathena.

Rudens gadatirgus septembra trešajā sestdienā Vārmē notiek ilgu gadu un ir vārmenieku sanāksana, sākoties dzestrajam periodam. Parasti te var iegādāties preces dažādām gaumēm: mājražotāju produkciju un amatniecības izstrādājumus, kūpinājumus un dzīvas zivis, kociņus un stādus, dzīvniekus, kā arī interesantas un saimniecībā noderīgas lietas. Kultūras nama vadītāja Ilze Jumīķe aicina visus piedalīties arī nākamgad, kad jestrū tirgus notiks 18. septembrī.

Stiprākie pierāda spējas, rāpjoties umurkumurā, lai iegūtu tur iekārtās balvas.

„Dodoties uz gadatirgu, nebija domas, ka varētu atgriezties ar četrkājainu draugu,” par izsolē iegādāto poniju Joko saka pati šīs atrakcijas vadītāja Dace Blathena.

Pagasta pārvaldes arhīva foto

Skolas apkārtnē – glītāka

Augustā pie Vārmes pamatskolas ierīkots bruģēts stāvlaukums un izgaismota autobusa pietura, iekopta vēl cita teritorija. Pateicoties uzlabojumiem, apkārtnē kļuvusi pieejamāka arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Vasarā labiekārtota Vārmes pamatskolas apkārtnē – gar muižas veco klēti tapis bruģēts ceļš, blakus uzcelta autobusa pietura.

Skolas direktore Agita Grāvere-Prenclava priecājas, ka bērniem vide ir daudz sakoptāka: „Galvenais bija izveidot labu pieturu, jo pirms tam tur atradās tikai soliņš. Nu bērni var skolas autobusu gaidīt zem jumta un ar apgaismojumu. Ap ēku izlikts bruģītis, kur bērni iet spēlēt ķerīņus. Vēl tika sakārtots ceļš uz skolu gar halli. Vasara izmantota labiekārtošanai. Tas bija arī drošāk, jo tad nebija bērnu.”

Kopumā šie darbi izmaksāja 55 tūkstošus

eiro (ar PVN), tostarp Eiropas finansējums ir 29 700 eiro, pārējā summa – no Kuldīgas novada pašvaldības budžeta. Tas paveikts projektā *Ikdienas satiksmes drošības uzlabošana pie Vārmes pamatskolas* ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstu. Objektā strādāja uzņēmums *AD būve*, par būvuzraudzību atbildēja *Būves un būvstāvēšanas*, par autoruzraudzību – *SNB projekti*.

Madaras Liekmanes arhīva foto

Šogad daudz pārmaiņu

Arī Vārmes pamatskolā šis mācību gads iesācies gana satraucoši. Tiek ieviests papildinātais mācību saturs, ievēroti ierobežojumi Covid-19 novēršanai. „Bet mani priecē sadarbība ar vecākiem – slimības gadījumā viņi godprātīgi tur bērnus mājās,” saka direktore Agita Grāvere-Prenclava.

VECĀKI – ATBILDĪGĀKI

Lai jauno mācību gadu sāktu klātienē, ieviestas vairākas izmaiņas. „Stundu sarakstu esam izveidojuši tā, lai mācību priekšmeti būtu salikti pa blokiem. Pārsvārā viena priekšmeta stundas notiek divas pēc kārtas. Tas patīk gan bērniem, gan skolotājiem, jo vienā dienā ir, piemēram, nevis seši, bet tikai trīs dažādi priekšmeti,” stāsta A. Grāvere-Prenclava. Bērni dienas laikā telpas nemaina – skolotāji nāk pie viņiem. Bloku sistēmas dēļ gan pedagogi, gan bērni satiek mazāk cilvēku. Līdz ar to ir mainījies mācību stundu ilgums un ieviesti vairāki pusdienu starpbrīži. „Ievērojam visus drošības noteikumus, svešas personas nedrīkst ienākt bez pieteikšanās. Starpbrīži ir dažādos laikos, lai bērni var iziet svaigā gaisā, bet mazāk tiktos ar citām klasēm,” skaidro direktore. Vienīgi mācību priekšmeti, kuros skolēni telpu maina, ir informātika, sports, mājturība un mūzika.

Tieši gadalaikiem mainoties, var viegli saslimt. Tādā gadījumā uz skolu nākt nav ieteicams. Vārmē bērni slimojot maz, un direktore priecājas, ka vecāki pret to izturas ļoti atbildīgi. „Vairāk slimo bērnu dārza

vecumā. Kādreiz bērniem bija iesnas un klepus bez temperatūras un viņi tāpat nāca uz skolu, bet šogad, par laimi, tā nav. Vecāki noteikumus ievēro.”

EJOT VILCIENAM PA PRIEKŠU

Papildināto mācību saturu te ievieš pakāpeniski. „Nav tā, ka visu veco atmetam. Līdz pat septembrim daudzu mācību materiālu vēl trūka. Arī tagad tie nāk klāt pakāpeniski, tāpēc ir sajūta, ka ejam vilcienam pa priekšu. Process ir nedaudz mulsinošs. Sagatavošanās stundām skolotājiem prasa daudz vairāk laika, jo dažiem priekšmetiem ir materiāli, bet dažiem – tikai norādes, kur tos meklēt. Pietrūkst detalizētāka plāna,” secina skolas direktore. Viņai prieks, ka novadā ir metodiskās apvienības, kas ļauj viena priekšmeta skolotājiem tikties un procesus apspriest, dalīties pieredzē un vienoties par mācīšanas gaitu.

„Visgrūtāk iet 7. klasei, kurai jāielec projekta vidū. Bērniem izskaidrojam arī jauno vērtēšanu: kāds saprot labāk, kāds sliktāk. Paskaidrojot, cik procentos konkrētā tēma ir apgūta, skolēns saprot, cik pietrūcis, lai tā tiktu apgūta pilnībā. Tas izsaka vairāk nekā tad, ja liek *ieskaitīts* vai *neieskaitīts*. It īpaši jau lielākiem skolēniem, kuri saprot procentus. Šajā ziņā izpratne par vērtēšanu ir labāka,” novēro Agita Grāvere-Prenclava. Viņasprāt, galvenos secinājumus par papildināto saturu varēs izdarīt mācību gada beigās.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Kā dzīvo ķikurnieki

Ķikuru centrā, Ezera ielā, atrodas trīs daudzstāvu mājas: divas apsaimnieko **Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP)**, bet viena no šī uzņēmuma pakalpojumiem atteikusies.

Vislabāk izskatās par sociālo māju sauktā Ezera ielā 8 – tā gan no ārpusē siltināta, gan koplietošanas telpās uzturēta. Bet visbēdīgākais skats paveras, ieejot Ezeru ielas 4. nama kāpnītelpā. Arī no ārpusē redzams, ka daudzās telpās nav apdzīvotas, bet vienas parādes durvis slēgtas ar piekaramo atslēgu.

„Brāļi un māšas man ir gan Rīgā, gan Kuldīgā. Pats esmu Turlavā, jo šeit ir darbs,” saka Artūrs Baranovskis.

Staigulis pie mājas durvīm ir liels palīgs Marijai Meženiecei. Līdz tam gan jānokļūst, nokāpjot no otrā stāva.

Sociālā māja 2012. gadā ar Eiropas naudu pamatīgi atjaunota gan no ārpusē, gan iekšpusē.

KUR NO SAVA SKRIESI?

Īpašnieki esot visiem dzīvokļiem, bet te dzīvo tikai Marija Meženiece un arī viņas dēls, kad nav ārzmēs. Marijas kundze šeit ir kopš 1974. gada. Dzīvoklis privatizēts. Kad vajagot, kārtīgi sakurinat, tomēr no mitruma un pelējuma smakas izvairīties nevarot. Bet savs esot savs – nevarot jau arī pa pasauli skraidīt.

„Pa visu māju esmu viena. Bail nav. Kas mani zags? Kam es vajadzīga? Vecums klāt – tagad staigāju ar staigulīti. Visu mūžu nostrādāju kolhozā. Kad varēju, tad dzīvokli nopirku. Mūsu galā visi ir privātie, otrajā – pašvaldības. Vecie saimnieki nomiruši, bet jaunajiem te nav, ko darīt, un visi

izbraukuši,” stāsta Marijas kundze. Jautāta, kā tiek galā ar mājas apsaimniekošanu, viņa atmet ar roku: privātajiem dzīvokļiem neviens neko nedod, tik prasa maksāt. „Man uz beigām *komunālajiem* par apsaimniekošanu bija jāmaksā 56 centi kvadrātmetrā. Man taču nav tādas pensijas! Tagad paši kaut ko cenšamies darīt. Ir jau jāmaksā arī tagad.”

Marija sūrojas, ka pēc kolhoza likvidēšanas Ķikuri kļuvuši aizvien tukšāki. Padomju gados pilna bijusi arī ceturtā daudzdzīvokļu māja, kas pēc tam gadiem stāvējusi kā grausts. Kundze priecājas, ka tā vismaz novākta.

NO UKRAINAS UZ LATVIJU

„Mēs kādreiz Dobeles rajonā

dzīvojām. Kad meitas sāka iet skolā, tāls gabals bija jāiet, un pārcēlāties šurp. Bet vispār es esmu emigrante bez pilsonības. Kad nedod – nevajag. Pēdējās septiņas pēdas zemes dos visiem. Nevienam jau neatstās, virszemē mētājoties,” kundzes valoda ir tieša.

„No Ukrainas te ieprecējos, no Žitomiras apgabala. Kas tagad tur notiek, zināt nevaru. Kādreiz sazvanijos ar māsām, bet tās mirušas. Tas, kas pa televizoru rādīts, ir sapušķots. Kungi vienādi gan Latvijā, gan Ukrainā: maina tos amatus, maina, sagrābjas, piepilda kabatas un mūk.

Kā atradu vīru? Viņš armijā bija Ukrainā. Nodzīvojām 26 gadus, trīs bērni, bet pats aizgāja

uz Krieviju. Viens stulbs latvietis no Daugavpils! Būtu pārcēlies uz Latgali pie savējiem, bet nē – aizskrien uz nabagu Krieviju! Kad izšķīrāties, man bija 47 gadi – vēl forša sieva. Bet man nevienu nevajadzēja, lai lielos zupas katlus vārītu un bikses mazgātu,” Marija atmet ar roku.

TUVU PIE DARBA

Artūrs Baranovskis dzīvo Ezera ielā 2. Ar māju viss esot kārtībā, apsaimniekotājs apmierinot. Pa visu māju tikai divi brīvi dzīvokļi, un esot dzirdēts, ka kāds vēl meklē iespēju. Pašam darbs Ķikuru galdniecībā, tāpēc arī turoties tepat. Tagad gan Artūram nav paveicies – darbā traumējis roku, bet īpašnieks nākot pretī un palīdzot.

„Ja nebūtu ezera, pat nezinu, ko te sadarīt. Vasarās var aiziet pasaulēties, nopeldēties. Parasti eju arī uz Ezera svētkiem. Šogad cilvēku bija maz – vīruss. Esmu dzirdējis, ka skolā bērni baidās ieklepties – skolotājas dzīšot mājās. Ezerā makšķerēju arī: līdakas var noķert, ir līņi, bet tie jāķer ar makšķeri. Tas man garlaicīgi – patīk labāk ar spinningu,” skaidro Artūrs.

Tagad lielākās rūpes esot saārstēt roku. Uz pārsiešanu braukājot uz Kuldīgu. Cerot, ka drīz pārsiet pirkstus varēsot pats. Draudzenes, kas palīdzētu, gan neesot. „Skatos uz tām meitenēm apkārt: viena strīdas, cita šķiras. Jēgas nekādas. Tad jau labāk dzīvot vienam.”

Trenažieri visām gaumēm

Starp Turlavas pamatskolas lielo un mazo ēku pamazām veidojas pamatīgs āra trenažieru parks.

Vietējā biedrība *Dzīvotprieks* programmā *LEADER* biedrības *Darīsim paši!* konkursā iesniegusi projektu un tagad izliek desmit trenažierus dažādām muskuļu grupām pieaugušajiem, trīs – skolas vecuma bērniem, divas šūpolītes pašiem mazākajiem un trenažieri cilvēkiem ratinārkreslā. Jauni soliņi jau stāv vietā. Biedrības vadītāja un skolas lietvede Agra Šēle smejas, ka tik lielu darbu vairs savu mūžu neuzņemšoties – iedzīvojušies ne vienā vien sirmā matā.

Laukums vēl nav atklāts, bet bērni jau esot iemēģinājuši vienu no izpilotajiem trenažieriem.

Daļa pieaugušo trenažieru ražota Polijā, daļa – Krievijā, un tie paredzēti dažādām muskuļu grupām. Pirms pasūtīšanas biedrība *Dzīvotprieks* konsultējusi ar sportistiem.

SĀK AR SAKOPŠANU

A.Šēle teic, ka visiem trenažieriem būtu jābūt vietā līdz 1. oktobrim, bet arī šeit Covid-19 darījis savu. Vēl aizvien nav piegādātas trīs ierīces bērniem, nav ieklāts gumijotais segums. Toties visām iebetonēti pamati, vairākas jau ir vietā, citas vēl atrodas skolā.

„Vispār jāsāk no sākuma. 2018. gadā skatījāmies, ka skolas pagalmā ir ļoti nesmuka vieta – kārkliem aizaudzis dīķis. To ar pagasta pārvaldes spēkiem iztīrījām, nolīdzinājām. Kad pagājušogad *Darīsim paši!* izsludināja konkursu, sporta organizatore Džanita Freija ieinteresējās

un teica, ka noteikti jāpiedalās, jo āra trenažieri mūsu sportiskajam pagastam ļoti noderētu. Mūsu skolas lielākais mīnuss ir tas, ka nav īsti piemērotas sporta zāles. Lai uzturētu sportisko formu, izlēmām, ka šāds laukums vajadzīgs. Vieta izveidojās jauka, un viens no konkursa nosacījumiem bija tāds, ka jālabiekārto vieta,” atceras A.Šēle.

FIRMA KLUSĒ, TEHNIKA GRIMST

Trenažieru laukumam, informatīvajai plāksnei un publicitātei biedrība ieguvusi 32 543 eiro. No 32 pieteikumiem *Dzīvotprieka*

iecere savākusi visvairāk punktu. „Jāsaka godīgi – projektu Lauku atbalsta dienestam rakstīju pirmo reizi, viss notika elektroniski, vajadzēja mācīties tam izlauzties cauri. Esam rakstījuši mazākus projektus, un tas nebija tik sarežģīti,” uzskata A.Šēle, bet priecājas, ka ar visām grūtībām izdevies tikt galā. Tādu gan nav bijis maz.

„Februāra beigās firmai, kas piegādā trenažierus, pārskaitīju 25 000 eiro avansu. Un tad no uzņēmuma puses iestājās klusums. Var jau saprast – martā sākās pandēmija, bet bija arī bail: nauda aizskaitīta, bet rezultāta nav. Naktīs gulēt nevarēju – meklēju

dažādās datu bāzēs, vai firma nav bankrotējusi. Uzrakstīju oficiālu vēstuli, ka ziņošu policijai. Pieslēdzās biedrības *Darīsim paši!* vadītāja Ieva Birbele, pamudināja no savas puses.

Kad sākās ierīkošana, sarežģījumi turpinājās. Mašīna atveda 20 tonnu oļu un grants, gribēja pievest tuvāk, bet nogrima. Zemiekiem lielā tehnika uz lauka rudens darbos, un jāsaka paldies Ozoliņu ģimenei, kas ar traktoru palīdzēja izvilkīt.” Šēles kundze saka paldies arī Jurgim Veigeltam, kurš brīvdienās ar savu traktoru pievedis oļus un granti bērnu

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonda
lauku attīstībai

Lauku atbalsta dienests

Projekta *Āra trenažieru ierīkošana Turlavas pagastā* kopējās izmaksas no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai – 32 543 eiro. Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējums – 10%.

laukuma pamatnei, palīdzējis to veidot.

A.Šēle secinājusi, ka cenu aptaujā lētākais piedāvājums ne vienmēr ir izdevīgākais. Tas pierādījies arī šajā reizē, bet pieredzi cilvēki gūst, tikai darot.

DĪKĀ NESTĀVĒS

Trenažieri dīkā nestāvēšot. Pirms projekta rakstīšanas sarīkota iedzīvotāju aptauja. Izdalīts vairāk nekā simts anketu, atpakaļ saņemtas 102. Pēc tām kļuvis skaidrs, kāda vecuma cilvēki un cik bieži laukumu apmeklēs. Anketās paustais bijis noteicošais tam, ka trenažieru klāsts ir tik plašs. Skolēnus jau tagad nevarot atturēt no tā, kas uzlikts. „Neesmu ļoti sportiska, bet domāju, ka arī pati izmēģināšu,” piebilst A.Šēle.

Jautāta par biedrību, viņa atzīst, ka vairums aktīvo cilvēku saistīti ar skolu: „Aktīvistu nav pārāk daudz, bet projektu dēļ turamies. Labums nāk visam pagastam, un neko nedarām ķeksīša pēc. Projekts esam uztaisījuši āra klasi, skola iesāka rīkot Kuršu ķoniņu dienas. Arī tagad liels prieks, ka darām vajadzīgu darbu.”

„Kuras ir mīļākās, pateikt nevaru, bet zinu, kuras vistu šķirnes negribu rakstura dēļ,” teic kuldīdzniece Sandra Kāle.

Laimīgo vistu brīvā dzīve

Kuldīdznieces Sandras Kāles pagalmā iežogojumā atrodas nevis vistas, bet dobes. Vairāk nekā 20 dažādu šķirņu vistām ir ļauta brīva dzīve, pat piepirkts klāt zemes gabals no kaimiņa: „Manējās ir pārlaimīgas, pat pārāk.”

„Aizbraucu uz kādu audzētavu, kur saka, ka te brīvās audzēšanas apstākļos dzīvo laimīgās vistas. Kas tur laimīgs! Visi putni iežogojumos, zeme nomīdīta kā klons – neviena zāles stiebriņa, neviena tārpiņa,” Sandra sašutusi.

AIZPILDA TUKŠUMU

Kamēr bērni bijuši maziņi, vīra Jura atbalstīta, Sandra sākusī audzēt puķu stādus. Pagalmā vēl tagad par to liecina divas lielas viņa celtas siltumnīcas. „Protams, tas bija grūti – vieniem pašiem izcilāt tukstošiem puķu podu. Pēc astoņiem gadiem aizgāju atpakaļ uz veikalu – visu mūžu esmu bijusi veikalniece. Bet sirdī bija tukšums. To vajadzēja aizpildīt. Aiz mājas mums ir dīķītis, piebūvīte, kur bija paredzēta pirtiņa. Pirms diviem gadiem sēžam ar dēlu Markusu tur vakarā. Saku: pirtiņas nav, piebūve piekrāmēta kā noliktava, bet tur taču varētu audzēt vistas. Markuss uzreiz atbild: „Ko sēdi? Ejam un tūrām ārā!” Septembrī atvedām pirmās vistas.”

Sandra sākusī ar parastajām dējējvistām. Sapratusi, ka par putniem kaut kas jāzina: ko ēd, kādos apstākļos jātur. „Izrādījās, ka vajadzīga pamatīga ventilācijas sistēma, jo no mēsliem veidojas amonjaks. Mums ir arī inkubators. Pētot informāciju, ieraudzīju, cik dažādas ir vistu šķirnes. Sapratu, ka gribu kaut ko īpašu. Pirmās pasūtīju olas no Vācijas – tūri ļoti izšķīlās.”

Sandra piebilst, ka vistām un gaiļiem, kam iedots vārds, pienākas mūža maize, bet ir arī tādi, kas nonāk katlā. „Netālu ir mežs. Nāk lapsas. Nekautrējas ielīst sētā un sagaidīt, kamēr vistas izlaižu. Cāļu mammu nokoda, bet cāļiši izauga.”

PUTNU ATKARĪBA

„Citi jautā, ko es tajos putnos saskatu: kakā, kur pagadās, dažreiz smird, met spalvu. Es

nezinu. Tur kaut kas ir, iestājas azarts: jauna šķirne – gribu! Esmu arī rožu audzētāju grupā. Tur tāpat visi runā, ka tā ir atkarība. Sākumā domā, ka iestādīs desmit rozes, bet atpakaļ, ka jau ir 100. Rozēm tuos pretī – šogad nopirku tikai vienu stādu tāpēc, ka sauc ‘Sandra’. Bet vistas ņem virsroku. Ja jāizvēlas, vai par desmit eiro nopirkt rožu stādu vai jaunas šķirnes vistu olas, virsroku ņem vistas.”

Sandra izrāda savu saimi: „Man patīk Bramas un mazie zīdiņi. Ir tādas visticas, kas nāk klēpī. Ar gaiļiem iet visādi – kaujas savā starpā, nomoka vistas. Tiem *jifitgajiem* ir savs aplociņš. Tie, kuri savā starpā nekaujas, staigā savā vaļā.”

Sandra atzīstas, ka liels sapnis ir pārcelties uz dzīvi laukos, lai varētu turēt arī ūdensputnus. Pilsētā tas nav iespējams, jo pīles un zosis ar vistām kopā laist nedrīkstot.

Latvijā Sandra pazīst vienu aizrautīgu vistu audzētāju – Katerinu Kasatkinu no Ķeguma: „Viņa brauc uz ārzemēm, piedalās izstādēs. Viņa riktīgi ir ar putniem galvā. Pati selekcionē jaunas šķirnes. Man tāds mērķis nav – es gribu, lai man ir smukas, dažādas un draudzīgas šķirnes. Kurzemē ar selekcionēšanu ir pašvaki.”

UZDEVUMS – NOPELNĪT SEV ĒDIENU

Sandra vēl aizvien turpina interesēties par jaunumiem vistikopībā. Malkas šķūnītis pārtapis kūtiņā. Pagalmā ir četri aplociņi, bet vārtiņi vaļā. Putnkopībā Sandra sevi sauc par iesācēju – vēl esot, kur augt.

Olas un gaļa nonāk ģimenes un draugu

vēderā. Pa šķirnēm olu garša neatšķiroties, bet laukā dzīvojošo vistu olas ar veikalā pirktajām salīdzināt nevarot. „Veikala ola uz pannas izšķīst, baltumu nevar uzputot. Es šad tad cepu kūkas, arī Pavlovas. Lauku olām baltums stingrs – saputojas.”

Oliņas dodot arī kaimiņiem, kuri neiebilst, ka blakus sētā modinātāja vietā ir gaiļu dziesma. Tā skanēt sākot no četriem, un Sandra pati pieradusi – vairs nedzirdot. Lai vistas apkoptu, jāceļas pirms sešiem. Jautāta, vai taisnība, ka vistas agri dodas arī pie miera, viņa smejas: „Vecākas pat vasarā uz kūti pošas ap sešiem pēcpusdienā, bet jaunā paaudze *tusē* līdz pat 23.00.”

Vistu uzdevums ir nopelnīt sev barību. Lēts šis priekš nav – pirmo gadu tik pārku kombikormu. Tagad daudzām krīt spalvas, olas iet mazumā. Dienā 15 olas – tas šim baram ir maz.

Re, tie mazie cāļēni man izmaksāja ļoti dārgi. No Vācijas pasūtīju desmit olas. Vairākas bija neapaugļotas, izšķīlās trīs cāļēni, no kuriem viens pēc dažām dienām nomira. Tagad skraida divi ļoti dārgi cāļi – katrs izmaksāja 20 eiro.”

BEZ ĢIMENES ATBALSTA NEVARĒTU

No pieciem Sandras bērniem te vēl dzīvo divi. Trīspadsmitgadīgais Markuss vistu audzēšanā ir mammas labā roka. Meitai Amandai ir 16, un viņa gatavojoties vecāku ligzdu drīz jau atstāt. „Viņa kādu dienu aiziet un bez teikšanas izbirstē visus dzeramtraukus. Bet, ja vīra Jura nebūtu, vispār nebūtu nekā.”

Brama Isabella Banta.

Bramas gailis zelta irbes krāsā māk arī dejot.

Gailis no šķirnes Salmon Faverolle.

Paduānas šķirnes cālis.

Zelta Wiandotte ir starp Sandras mīļākajām vistām.

Ķīnas zīda visticu spalvas jāšargā no lietus. Pašas nesaprotot, ka jāmūk iekšā.

Minorkas gailis. Skaisti putni, bet ļoti tramīgi. „Es gribu draudzīgus,” atzīst Sandra.

Šķirnes Ayam Cemani gailis. Putnam viss ir melns, arī gaļa un kauli, bet olas – baltas. Latvijā šī šķirne ir tuvu radniecīga, tādēļ neizaug tik liela, cik jābūt.

Holandes baltcekulu vistas izskatās kā tikko no frizētavas, bet gaiļiem cekuli izspūruši kā pankiem.

Kautiņi starp gaiļiem, kam dažreiz pretī stājas arī vistas, notiek, bet parasti tos izjauc Kāļu ģimenes suņi.

Ar zinātni, mūziku un Kuldīgu sirdī

22. septembrī kuldīdzniekam, zinātniekam un mūziķim LEO MAIJAM būtu apritējis 100 gadu.

Agrākais ģimnāzists Leo Maijs un V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas direktors Herberts Knets 1997. gadā atklāj plāksni, kad skola atgūst ģimnāzijas vārdu.

Tēva piemiņas pasākumā – pie klavierēm Noemi Maija.

Izmantojot izdevību, kad kā jau katru gadu šeit viesojās viņa sieva Hanna un meita Noemi, kuru dzīvesvieta kopš 1992. gada ir Vācijā, pensionētā mūzikas skolotāja Stella Pavloviča sarīkoja jauku muzikālu pēcpusdienu. Tajā ne tikai skanēja L.Maija iemīļotu komponistu skaņdarbi, bet arī bija iegūstama plaša informācija par cilvēku, kurš dzīvojis ar dzimto Kuldīgu, zinātni un mūziku sirdī.

Viņa atgādināja, ka Maiju ģimenes vārds kuldīdzniekiem vēl aizvien saistīts ar Kārļa Davidova starptautisko čellistu konkursu, kurā regulāri pasniegta viņu balva par labāko Johana Sebastiana Baha mūzikas interpretāciju pēc žūrijas vērtējuma. Šī prēmija nonākusi pie čellistiem Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Austrijā, Vācijā un Dienvidkorejā.

LABA MUZIKĀLĀ IZGLĪTĪBA

„Mūzika manā dzīvē vienmēr bijusi ļoti svarīga,” tā atzinis pats L.Maijs. Viņš dzimis Kuldīgā, inženiera un ķīmiķa Ādolfa Ābrama Maija ģimenē. Vecākais brālis bijis Bruno, māsa – Anna, bet jaunākā māsiņa – Noemi. Leo piedzimis mājā Policijas ielā 9, bet skaistākās bērnības atmiņas saistījušās ar dzīvi Kaļķu ielā 5, netālu no Ventas. Vecāki bērniem devuši labu izglītību. Vecākais dēls klavierspēli apguvis pie savulaik Krievijā slavenas pianistes N.Ļekļudovas, kura pēc revolūcijas nonākusi Kuldīgā. Skolotāja labprāt mācījusi arī Leo, bet tēvs nolēmis, ka dēlam jāklūst par ķīmiķi, turpinot dzimtas tradīcijas, tādēļ viņam izvēlēja ikdienišķāka klavieru skolotāja. Bet mīlestība uz mūziku palikusi L.Maija sirdī uz mūžu.

Pēc kara viņš daudz spēlējis izbraukumos, arī kolhozos, kur instrumentu nācies stutēt, jo tam bijušas vien trīs kājas. Nekad neesot atteicis lūgumam spēlēt arī ārzemēs. Vēl 74 gadu vecumā L.Maijs sniedzis solokonzertu Vācijā. 1998. gada 1. septembrī uzstājies Kuldīgas mūzikas skolā, pie kuras atklāta piemiņas plāksne žīdu pamatskolai, kurā pats

savulaik mācījies. Kā zina teikt cilvēki, kuri piedalījušies plāksnes atklāšanā, L.Maijs pat īpaši uzsvēris, ka skola nekad nav bijusi ebreju, bet gan žīdu.

1950. gadā pirms kāda koncerta Leo iepazīstināts ar Maskavas konservatoriju beigušo pianisti Hannu, vēlāk – E.Dārziņa speciālās mūzikas skolas pedagoģi. Hanna kļuva par dzīvesbiedri un atbalstu jebkurā situācijā. Kopā nodzīvoti gandrīz 60 gadi. Gan pirmais ceļojums pēc sareģistrēšanās, gan brauciens zelta kāzās bijis uz Kuldīgu.

IZCILS SKOLNIEKS

Īpaši gaidīts viesis L.Maijs bijis 1997. gadā, kad pie tagadējās V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas viņš atklāja plāksni ar atgūto ģimnāzijas nosaukumu. Pats viņš ģimnāziju absolvējis 1938. gadā. L.Maijs sarakstījis ar bijušo skolas direktoru Herbertu Knetu. Kādā vēstulē viņš raksta: „Esmu viens no retajiem, kas ar mīlestību atceras savas skolas Kuldīgā – gan žīdu pamatskolu, gan latviešu ģimnāziju. Sevišķi ģimnāzija man devusi ļoti daudz.”

L.Maijs bijis gudrs un zinātkārs skolnieks. Ne velti 1936. gadā, kad viņam bija 15, ģimnāzists iepazīstināts ar Latvijas prezidentu Kārli Ulmani Kuldīgas vizītes laikā. Zināšanas jaunietis guvis arī Maiju bagātīgajā bibliotēkā un pie izciliem pedagogiem, kurus cienījis līdz mūža beigām. Atzinīgus vārdus viņš teicis par mūzikas skolotāju Frici Spingu.

Kad L.Maija klase beigusi ģimnāziju, visiem novēlēta gaiša nākotne. Diemžēl Maiju ģimenei tā tāda nebija.

GOLGĀTAS CEĻŠ

Pēc tēva nāves 1939. gadā Leo turpinājis vairākās paaudzēs iestrādāto ādmiņa darbu. 1940. gadā padomju vara uzņēmumu nacionalizējusi, Leo pārcēlies uz Rīgu un iestājies Latvijas universitātes Ķīmijas fakultātē. Jau nākamajā gadā sākusies Maiju ģimenes traģēdija. Leo vienīgais Otrajā pasaules karā pārdzīvojis holokaustu.

LEO MAIJS

- 1920. gada 22. septembrī dzimis Kuldīgā.
- Mācījies Kuldīgas žīdu pamatskolā un V.Plūdoņa Valsts ģimnāzijā.
- Kara laikā nonācis koncentrācijas nometnēs Polijā un Vācijā.
- 1946. gadā atgriezies Rīgā un atsācis mācīties Latvijas Valsts Universitātes Ķīmijas fakultātē.
- Ilggadējs Neorganiskās ķīmijas institūta zinātnieks, profesors, habilitētais ķīmijas doktors.
- Bijuši pētījumi organiskajā, elementorganiskajā un augstmolekulāro savienojumu ķīmijā, kā arī jaunu koncepciju izstrāde metālu korozijas teorijā.
- Ir 460 zinātnisko rakstu un 45 izgdudrojumu autors.
- 1992. gadā pieņēmis ielūgumu strādāt Vācijā.
- Mūžībā aizgājis 2009. gadā. Atdusas Rīgā, Šmerļa ebreju kapos.

Pārējā ģimene noslepkavota. Arī Leo kopā ar brāli Bruno nonācis ieslodzījumā geto un koncentrācijas nometnēs, kur pusbadā bijuši spiesti strādāt fiziski smagu darbu un izturēt arī psiholoģisku spīdzināšanu. Leo tomēr izdevies sazināties ar Latvijas antifašistisko organizāciju *Vēcrīga*. Viņš strādājis vācu karaspēka ražotņu teritorijā, no kurienes iemanījies *Vēcrīgas* biedriem piegādāt medikamentus, ķirurģijas instrumentus un spridzināmās vielas. Tikai 80. gados arhīvu materiālu izpēte šo faktu apstiprinājusi. Tad L.Maijam piešķirts Lielā Tēvijas kara ordenis.

1944. gadā ieslodzītie no Rīgas pārvesti uz Štuthofas koncentrācijas nometni Polijā un Buhenvaldi Vācijā. Pirms pašam kara beigām dzīvi palikušie dzīti nāves maršā uz Zaksenhauzenas nometni. Apšaudē uzlidojuma laikā Leo izdevies bēgt. Pēc kara, kad radusies iespēja atgriezties dzimtenē, pirmā vieta, kurp Leo devies, bijusi Kuldīga. Hanna atceras, ka, palicis viens, viņš apmeties pie ģimenes dārznieka.

REPRESIJAS TURPINĀS

1946. gadā Leo atgriezies Rīgā, atsācis studijas un reizē ar mācībām strādājis. Tomēr arī padomju

varai viņa izcelsme nav bijusi tīkama. Kažokādu fabrikā *Elektra* viņš atšifrējis formulas krāsvielām, darbojies studentu zinātniskās biedrības grupā organiskās ķīmijas katedrā. Viņam izdevies rast kādu oriģinālu metodi, kas piemērota rūpnieciskai ražošanai Rīgā. Jaunais paņēmieni saņem augstu tālaika atzinību – Staļina prēmiju, taču L.Maijs apbalvoto skaitā nav iekļauts. 1952. gadā viņš nelikumīgi atbrīvots no jaunākā zinātniskā līdzstrādnieka amata Latvijas Zinātņu akadēmijas Mežsaimniecības problēmu institūtā, kur turpinājis zinātnisko darbu. Gadu viņu neieņem darbā nekur citur.

Drūmo noskaņojumu kļiedējusi pirmā vieta Vissavienības studentu-mūziķu konkursā un Vissavienības Augstākās izglītības ministrijas piešķirtā prēmija.

PĒTA UN VĒRTĒ

Laikā, kad varējis zinātnisko darbību ķīmijā atsākt, L.Maijs strādājis vairākos institūtos, veicis pētījumus, bijis konsultants, referents un oponents topošajiem disertantiem, vērtējis arī citu zinātnieku un rakstnieku darbus. Oficiāli vērtēto darbu skaits sniedzas sešos simtos.

Mūzikas pedagoģi Hannu Maiju sveic viņas skolniece, tagad komponiste Ilze Arne.

1992. gadā, kad Neorganiskās ķīmijas institūta pētījumu apjoms un finansējums gājis mazumā, L.Maijs pieņēmis ielūgumu strādāt ārzemēs. Uz Štutgarti pārcēlusies visa ģimene. Meita Noemi strādājusi mūzikas skolā netālaļā Eslingenā. Arī Štutgartē L.Maijs iepazīts kā mūziķis. Vienlaikus vēl 80 gadu vecumā viņš kā viesprofesors lasījis lekcijas Anglijā, Skotijā, Islandē, Vācijā, Austrijā un Izraēlā.

Bet katru gadu atradis arī laiku, lai atbrauktu uz savu mīļo Kuldīgu. „Kopš apprecējāmies, katru vasaru braucam šurp,” atminas sieva Hanna. „Tikāmies arī ar Jevlampjevas kundzi, Leo mātes klasesbiedrēni. Kad vīrs pēc kara te atgriezās, viņu pieņēma dārznieks Grīns. Leo tēvs ļoti mīlēja dārzu, un trīs dārznieka meitas kopā ar manu vīru mācījās ģimnāzijā. Arī ar Grīnu ģimeni Leo sarakstījis gadiem ilgi. Kuldīgu vīrs mīlēja tik ļoti, ka pat Rīgas dzīvoklī mēdza virtuvē atvērt ūdens krānu, lai kaut tā atsauktu atmiņā Ventas rumbas šalkoņu.”

**Inguna Spuleniece
Dinas Porīnas arhīva
un Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto**

VAĻASPRIEKŠ

Deviņu gadu attiecībās dzirkstele vēl dzīva

„Tā ir sirdslieta. Tas ir kā elpot – bez tā absolūti nevaru!” savu mīlestību pret zirgiem raksturo kuldīdzniece Laura Zaķe. Kaut ģimenē nevienam ar šiem cēlajiem dzīvniekiem īpašas saistības nav bijis, viņa poniņa mugurā sēdusies jau piecu gadu vecumā. Zirgus viņa raksturo kā elegantus, izsmalcinātus, savaldīgus un ļoti gudrus.

DZĪVES ZIRGS

„Sāku jāt ar poniņu Džipu, kas nu jau ir manā vecumā (25 gadi). Tas bija Saldū, jo Veckuldīgas zirgaudzētavā tādus sīkus knaušus kā mani neņēma. Tur iemācījos pamatus. Apmēram astoņos gados pārgāju uz Veckuldīgu, trenējos pie Laimas Rozentāles, pēc tam vairākus gadus jātnieku sporta klubā *Montepals* pie Jāņa Rimeika,” atceras Laura. Vasarās braukusi uz Tērvetes zirgaudzētavu: „Man, tādādam sīkam zaļam gurķim, deva jāt ar tikpat zaļiem zirgiem, kas vēlāk izauga un piedalījās sacensībās ar nopietniem sportistiem.” Tur iemīlējusi zirgu vārdā Leikers, bijusi doma to iegādāties, bet ārsts paziņojis, ka zirgam ir problēmas ar kājām un dzīvnieks var palikt guļam. Tas Lauru ļoti satricis, tāpēc ilgu laiku viņa uz Tērveti vairs nav braukusi: „Pēc diviem gadiem aizbraucu un palūdzu treneri iedot man ķēvi Aurēliju. Ar ķēvēm parasti nesadzīvoju, un iepriekš mēs viena otrai nemaz nepatikām.” Tomēr sākusī veidoties īpaša saikne, kaut ne viegli. Drīz Lauras vecāki Aurēliju iegādājušies, un pēc nedēļas tā jau nogādāta Kuldīgā.

Laurai toreiz bijis 16 gadu: „Esmu sapratusi: ja tas, ko ļoti vēlies, tajā brīdī tev nav nepieciešams, vari cīnīties, bet pie tā tāpat netiksi. Bet, kad esi patiesi gatavs, viss notiek zibenīgi.”

„Nav mums viss tikai rozītēm kaisīts – bijušas cīņas vienai ar otru.”

Ar Aurēliju jātniecei gājis visādi. Notikums, kas vienmēr atgādināšot par viņas un šī zirga saderību, ir lauztais pirksts. Kādā reizē skolas projektam filmēts video. Laura vēlējusies pārlēkt nelielam šķērslim, taču zirgs pēkšņi apstājies, Laura pārlidojusi tam pāri un salauzusi pirkstu. Filmēšana turpināta, taču pēc tam gan jātniece devusies uz slimnīcu. Bijis spridzināts arī astes kauls. „Nav mums viss tikai kaisīts rozītēm – bijušas cīņas vienai ar otru, jo Aurēlija ir īsta princese un nereti vēlas pierādīt savu taisnī-

Laura sāka jāt jau tad, kad viņai bija tikai pieci gadi. Attēlā ar poniņu Džipu Saldū.

bu. Tad jārod kompromiss. Tomēr tieši caur šādām situācijām esmu iemācījusies visu ņemt vieglāk un saglabāt mieru. Aurēlijai ir 13 gadu, un deviņus esam kopā. Es teiktu, ka Aurēlija ir manas dzīves zirgs,” pasmaida Laura.

SIRDSLIETA, NEVIS SPORTS

Ar zirgu bieži ir pastaigas mežā, vērots saulriets pie jūras: „Auļot ir fantastiski! It īpaši, ja ir biroja darbs, tad jāatrod, kur izpaust radošumu un izvēdināt galvu. Tur smeļos iedvesmu, spēku un ener-

„Esam atradušas komforta zonu, bet, lai līdz tai nonāktu divas meitenes ne ar to vieglāko raksturu, pagāja laiks. Svarīgi, lai zirgs ar mani jūtas labi,” Laura Zaķe stāsta par savu Aurēliju.

ģiju. Sacensībās piedalāties tikai tad, ja ir laiks un vēlme. Ir tādas sezonas, kad neaizbraucu ne uz vienām, bet dažkārt tās apmeklējām katru otro nedēļas nogali. Ja esi sportists, nav labi visu laiku jāt ar vienu zirgu, jo pierod, savukārt, ja tas ir hobijs, tā ir komforta zona,” skaidro Laura. Lecot pāri šķēršļiem, vienmēr viņa jūtot adrenalīnu, jo lēciena iznākums nav zināms. Zirgi ļoti jūt, ja jātnieks nobijies. Tad lēcieni var neizdoties.

Tā kā Laura dzīvo Rīgā, ķēve pašlaik atrodas Baldonē. Lai gan Rīgas apkaimē staļļu daudz,

tomēr, lai naktīs varētu mierīgi gulēt, mājas tai izvēlētas īpaši rūpīgi. „Nezinu, kā Aurēlija mani pacieš, jo visur, kur esmu braukājusi, vedu viņu līdz: Kuldīga, Ādaži, atkal Kuldīga, Salacgrīva, Kuldīga un šobrīd gadu Baldonē. Viņa viegli adaptējas jaunā vidē un ātri parāda, kurš ir galvenais. Ja nebūtu šo īpašību, būtu grūtāk. Man bieži jāklaušas, ko viņa atkal sastrādājusi, kam iespērusi vai iekodusi. Viņa nav ļauna, bet uzvedas kā jau sieviete – princese,” smejas Laura.

Elisa Rudzīte
Lauras Zaķes arhīva foto

PRIEKĀ AVOTI

Vēlas māšai rādīt piemēru

Kuldīdzniece Kitija Agnese Tautkeviča Rīgas Tūrisma un radošo industriju tehnikumā mācās par interjera dizaineri. Viņai vislielāko prieku sagādā laiks ar ģimeni, kā arī vairākas aizraušanās.

Dejas

„Dejas palīdz aizmirst sliktās domas, ļauj atbrīvoties. Modes un mūzikas studijā *Mona* no astoņu gadu vecuma apguvu mūsdienas dejas. Bet sanācis tā, ka pārgāju uz tautas dejām, – trīs gadus darbojos skolas jauniešu kolektīvā *Lai-le* un savu dzīvi vairs nespēju iedomāties, ja tajā nebūtu deju soļu.”

Māksla

„Kādreiz apmeklēju Kuldīgas mākslas skolu, diemžēl nepabeidzu, jo pēc 9. klases sāku mācīties Rīgā. Tagad mācos par interjera dizaineri, un tas vistiešākajā veidā saistīts ar mākslu. Izkopju arī gleznošanas prasmes.”

Augi

„Pēdējos mēnešos esmu palodzi piepildījusi ar garšaugu un ziedu podiņiem. Nekad nebūtu domājusi, ka tādu prieku sagādās augu kopšana. Man patīk, ka telpā tie ienes zaļo krāsu un svaigumu. To apcubināšana un lološana rada daudz pozitīvu emociju.”

Ģimene

„Vai vispār ir lielāka vērtība par ģimeni? Man nav. Vecāki, vecvecāki un krustvecāki ir tik daudz palīdzējuši un iemācījuši! Šie cilvēki vienmēr būs tie, no kā ņemt paraugu. Un, protams, mazā māsa, kurai pati vēlos būt par labu piemēru. Draugi mūs papildina, bet ģimene mūs veido.”

Mājdzīvnieki

„Mūsu ģimenē ir kaķēnīte Mince, kuru dabūjām tad, kad man bija seši gadi, un runcis Princis. Dzīvnieki ienes prieku un patīkamo māju izjūtu. Dzīvi bez četrkājainajiem draugiem vairs nevaru iztēloties.”

Draugi

„Par draugiem iedomājos, vienmēr gribas pasmaidīt. Manā dzīvē viņiem ir ļoti liela vērtība, jo tie bijuši līdzās tad, kad to vajadzējis visvairāk. Ir patīkami ar kādu izrunāties, saņemt vai dot padomu.”

Mode

„Kā jau lielākajai daļai meiteņu man gribas saposties un uzvilkt kaut ko interesantāku par džinsa biksēm. No agras bērnības esmu interesējusies par apģērbu stiliem. Protams, izskats nav svarīgāks, bet no tā par cilvēku gūst pirmo iespaidu, tāpēc man patīk domāt, kā ģērbjos.”

Elizabete Rublāne
Personīgā arhīva foto

PASAULĒ

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Kas tā par vietu?

196. kārta

Pasauleslavenās marmora alas radušās pēdējos 6000 gados, kad ūdens no tuvējiem ledājiem izkusis un, piepildot ezeru, skalojoties pret cietajiem akmeņiem, lēnām veidojis sarežģītas alas, kolonnas un tuneļu sistēmas. Tūkstošiem gadu minerālvielām bagātais ledāja ūdens mainījis alu formu un radījis skaisti zilās, zaļās, melnās un dzeltenās nokrāsas. Tā vietā, lai unikālo marmoru iegūtu, apkārtnē tiek aizsargāta, vienlaikus ļaujot to apskatīt. Ar krāsaini virpuļojošiem rakstiem un tirkīzzilu ūdeni alas piesaista tūristus no visas pasaules, kaut gan atrodas patālu un grūti tām piekļūt.

Atbildi gaidām līdz **1. oktobra 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

195. kārtas atbilde: Hilo, Havaju salas, ASV.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Vīneta Kondraņicka, Gunta Grundmane, Ojārs Silkans.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Liepājas un Šaurā iela Kuldīgā.

Atbildes līdz **1. oktobra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Konkursu atbalsta

Pareizā atbilde. Ēkai samainītas vietām ventilācijas atveres.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Ojārs Silkans.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

39. jautājums

Kā sauc attēlā redzamo rakstnieku, publicistu, vēstures doktoru?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **1. oktobra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

38. jautājuma atbilde: 1993. gads.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Daina Gerente, Ausma Kreidere.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Četri viena tēva bērni, cits no cita ātri bēg.

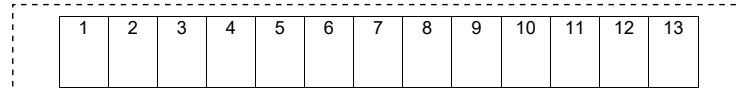
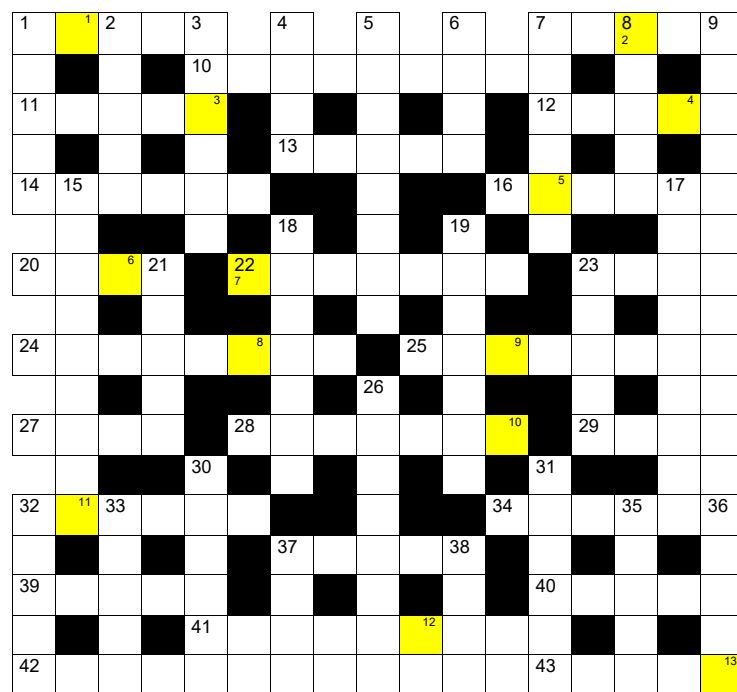
Atbildes līdz **1. oktobra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Pareizā atbilde: dimants.

Pareizi atbildējuši: Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Velta Višņevska, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Ojārs Silkans.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Sandra Vilsons**.

Risinājumu gaidām līdz **1. oktobrim**.

Horizontāli

1.Seno romiešu mitoloģijā – mājas pavarda dieviete. 7.Spriešļu loki. 10.Plāns, caurspīdīgs, izturīgs papīrs. 11.Nevajadzīgs. 12.Plānas, apgrauzdētas maizes šķēlītes. 13.Upe Saldus novada Ezeres pagastā. 14.Naudas summa, ko izsniedz pēc noteikta maksājuma rēķina. 16.Ēkas ārsienā uz āru izvirzīta ieapaļa, slēgta izbūve ar logiem, kas nesniedzas līdz zemei. 20.Smailas. 22.Kokiles – trauki metāla izstrādājumu liešanai. 23.Piliens. 24.Grīdas segmateriāls, ko izgata-vo no polimērmateriāliem, parasti ruļļos. 25.Noteikts (kā) daudzums, daļa, deva (dsk.) 27.Padziļinājums telpas sienā. 28.Magmatisks dzi-ļuma iezis, kas ir vērtīgs būvmateriāls. 29.Zemes platības mērvienība angļu sistēmā. 32.Krunkas, grumbas. 34.Graduēta, apakšdaļā noslē-dzama stikla caurule precīzai šķidruma mērīšanai. 37.Latviešu aktri-se (1930 – 2010). 39.Sīkums. 40.Gleznu galerija Florencē. 41.Telpas arhitektoniskais un mākslinieciskais izveidojums. 42.Dabiska mine-rālkrāsa ar dažādiem dzeltenās krāsas toņiem. 43.Telpas daļa.

Vertikāli

1.Apvienotās Karalistes sastāvdaļa. 2.Teksta aile žurnālā. 3.Apšūt (ar dēļiem). 4.Komfortabls. 5.Dzīvojamā telpa bēniņos zem jumta slīpnes. 6.Liels vai vidējs ūdensputns ar īsām kājām un spārnēm, saplacinātu knābi. 7.Dekoratīvs kurvjiežu dzimtas augs ar dažādas krāsas ziediem. 8.Četrstūra kārba priekšmetu ievietošanai. 9.No-teikts darbības, rīcības, izturēšanās veids. 15.Priekštelpas sabiedris-kās ēkās. 17.Atjaunot, piešķirt mākslas darbiem sākotnējo veidu. 18.Anglijas šķirnes suns. 19.Bojājumu, defektu novēršana. 21.Mācī-bu iestāde. 23.Likteņlēmēja dievība senlatviešu mitoloģijā. 26.Teica-mi šāvēji. 30.Skaitīšanas vienības vēlēšanās. 31.Matemātikā – leņķa funkcija. 32.Latīņamerikā – lauku mājas. 33.Pagasta centrs Saldus novadā. 35.Selekcijā iegūta, augstvērtīga augu vai dzīvnieku izlase. 36.Sievietes vārds septembrī. 37.Celtne mājlopu turēšanai. 38.Neir-stošās malas audumam.

Pareizā atbilde: ORNAMENTS.

Atbildes

Horizontāli 1.Kūlenis. 5.Turaida. 8.Poza. 9.Mētelis. 10.Ance. 13.Bute. 14.Drošas. 17.Serde. 18.Korts. 20.Astri. 21.Palisāde. 22.Mikstūra. 25.Piepe. 27.Alibi. 28.Lelle. 30.Cirvis. 32.Ērts. 35.Nora. 36.Strīķis. 37.Galā. 38.Sētvija. 39.Amerika.

Vertikāli 1.Kāposts. 2.Lize. 3.Spēle. 4.Greiders. 5.Trimo. 6.Inna. 7.Apenīni. 11.Rudens. 12.Lapa. 15.Krelles. 16.Strūkla. 18.Kūdra. 19.Skiti. 23.Salāti. 24.Viesnīca. 25.Pleznas. 26.Ezis. 29.Ekipāža. 31.Vētra. 32.Ētika. 33.Trīt. 34.Zaļi.

Pareizi atbildējuši: Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Velta Višņevska, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcent's*.

PĀRDOD

OPEL SIGNUM, 12.2004., 2,0, TDI, sudraba krāsā. Tālr. 29706589.

Mājas **KŪPINĀJUMUS** ar bezmaksas piegādi Kuldīgas, Saldus robežās. Tālr. 22001976.

SIA **Vēvers** pārdod priekš skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena – 125 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 128,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku, nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumus **MALKU**; sausu, skaldītu malku; sausu 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 27195825.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 28750000.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms – 20 m³. Tālr. 20514042.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 22377474.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27106180.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 29974786.

KŪTSMĒSLUS kravās un maisos. Tālr. 28317460.

Zirga **MĒSLUS**, piegāde. Tālr. 29974786.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLĒPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Pērk **ĀBOLUS** sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tālr. 26567540.

ĀBOLUS sulai, **GAIENES, DZĒRVENES**: Kuldīgā, Planīcas ielā 7a (bijušajā meliorācijas teritorijā), tālr. 25200298; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 25321178; Aizputē, Sakas ielā 9, tālr. 25366612; transports pie klienta, tālr. 26284210. Dodam maisus ābolu lasīšanai.

Iepērk **ĀBOLUS**. Braucam arī pakal. Tālr. 22023854.

PUPIŅAS, žāvētus **ĀBOLUS**, gailenes, ķiplokus. Tālr. 29765478.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakal. Tālr. 29886349.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
☎ **25 622 293 (Āris)**

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko C kategorijas kursus Kuldīgā, sākums – 30. septembrī. Tālr. 23071223, 26120089.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Veic **CELTNIECĪBAS** darbus mājās un dzīvokļos. Tālr. 22145256.

SILTINĀM ēku ārējo gaisa spraugas. Tālr. 28445867.

EKSKAVATORA pakalpojumi (5,5 t). Tālr. 26046209.

Piedāvā **TRAKTORA** pakalpojumus. Piedāvājam granti, melnzemi, šķembas. Tālr. 26046209.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

SPIEŽ sulu. Tālr. 29653166.

Esī mūsdienīgi!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks**

iesniedz ērti no sava datora

307.lv

KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA
(90000035590)

izsludina konkursu uz vakanto
V.Piūdoņa Kuldīgas vidusskolas direktora amatu.

PRASĪBAS

- Atbilstība Izglītības likumā un Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteiktajiem ierobežojumiem strādāt par pedagogu.
- Atbilstība Izglītības likumā un Ministru kabineta noteikumos par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un profesionālās pilnveides kārtību noteiktajām prasībām.
- Valsts valodas prasme atbilstoši Valsts valodas likuma prasībām un vismaz vienas Eiropas Savienības oficiālās valodas prasme profesionālajai darbībai nepieciešamajā apjomā.
- Vismaz trīs gadu pedagoģiskā darba pieredze izglītības jomā.
- Par priekšrocību tiks uzskatīta vismaz piecu gadu pedagoģiskā darba pieredze izglītības vadības darbā.
- Par 4. punktā minēto izglītības vadības darbu tiek uzskatīts:
  - darbs izglītības iestādes vadītāja vai vadītāja vietnieka amatā,
  - cits darbs, ja tas saistīts ar izglītības darba un izglītības iestāžu darbinieku organizēšanu, vadīšanu un kontroli (metodisko apvienību, nevalstisko organizāciju u.c. vadītāji).

Konkursa pretendentiem jāiesniedz:

- motivēta pieteikuma vēstule,
  - īss dzīves un darba gaitu pārstašs (CV),
  - izglītību un kvalifikāciju apliecināšanu dokumentu kopijas,
  - rekomendācijas un ieteikuma vēstules (vēlamas).
- Atalgojums: 1278 EUR mēnesī pirms nodokļu nomaksas.

Pieteikšanās termiņš – no 25. septembra līdz 16. oktobrim (ieskaitot). Dokumentus lūdzam iesniegt Kuldīgas novada pašvaldības apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas centrā (Baznīcas ielā 1, Kuldīgā) vai elektroniski e-pastā: dome@kuldiga.lv līdz 16. oktobra 15.00. Informācija pa tālr. 63350076.

LĪDZJŪTĪBAS

Dzīlās sērās paziņojam, ka mūžībā devies vīrs, tēvs, profesionālis, ilggadējs 3x3 kustības aktivists ALDIS BITINIEKS (04.02.1961. – 22.09.2020.). Izsakām sirsnīgu līdzjūtību sievai Daigai un meitām Laurai, Montai un Anetei, tuviniekiem un draugiem.

Latvijas 3x3 biedrība

*Vēl bija jādzīvo,
Vēl jāskata bija daudzu dienu spožums
Un klusās naktīs sapņiem jāļaujas.*

/Rainis./

Izsakām līdzjūtību Daigai Bitinieci, no vīra atvadoties.

Gūtpelču ģimenes

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt.*

/I.Mežnora./

Skumju brīdī esam kopā ar tuviniekiem, ALDI mūžībā pavadot.

Dagmāra un Jānis

*Šis ir tas brīdis,
kad apvārsnis pārkāpjams kļūst,
Zeme sarūk mazmaza
pret Visuma milzīgo telpu,
Pie pleciem tev spārnī
un viegla kā eņģelim elpa.*

/P.Kļava./

Daigai Bitinieci, dzīvesbiedru ALDI zaudējot, atbalstu un līdzjūtību pauž kolēģi laikrakstu *Bauskas Dzīve* un *Neatkarīgās Tukuma Ziņas* redakcijā.

*Tie savādi skumīgie mirkļi...
Tad palīdzēt var tikai viens,
Ja kādu atmiņu gaišu
Tu savā dvēselē sien.*

/K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jurevsku ģimenei, tēvu smiltājā pavadot.

SIA LIKRA kolektīvs

*Baltie bērzi, šalciet klusi,
Sveiciet tālos apvārsņus!
Tēva sirds ir aprimusi,
Čaklās rokas mierā dus.*

/J.Sirmbārdis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jurevsku ģimenei.

Trešās sekcijas kaimiņi
Gaismas ielā 9

*Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

/I.Mežnora./

Izsakām līdzjūtību Haraldam un pārējiem tuviniekiem, tēvu mūžības ceļā pavadot.

Kaimiņi Pāvelsoni, Dergača, Podiņi

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dziļi, dziļi daudzām sirdīs sāp.*

/O.Skuja./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību RITAS JANSONES tuviniekiem, viņu smilšu kalniņā izvadot.

Snēpeles senioru ansamblis *Atvasara*

Jūtam līdzī Intai, no mammas atvadoties.

Piegriezēju kolektīvs

*Brīdi, laiku man dzīvot,
Nedzīvot saules mūžu;
Udeņam, akmiņam,
Tam dzīvot saules mūžu.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dzintaram Balodim, tēvu mūžībā pavadot.

SIA *Upeskalni AB* un SIA *Amazone*
kolektīvs

*Kamēr vien tālāk mūsu dienas ies,
Tavs mūžs mūsu gaitās atsaucies.*

/J.Osmanis./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, no ĀRIJAS LĀCEKLES atvadoties.

Bijušie pirmās un otrās sekcijas kaimiņi Ķeļšu ielā 2a

Nākamgad **Kurzemnieks**
turpinās iznākt
divas reizes nedēļā.**Kurzemnieks 2021. gadam (eiro)**

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	6,40	19,20	38,40	70,40
Privātpersonām, abonējot līdz 18. oktobrim				67,00
Juridiskām personām	8,55	25,65	51,30	102,60

Kurzemnieks ar Laimīgo Programmu 2021. gadam
(tikai privātpersonām, eiro)

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	7,25	21,75	43,50	79,75
Privātpersonām, abonējot līdz 18. oktobrim				76,00

Privātpersonām gada abonements jebkuram variantam maksā tikpat, cik tad, ja abonē atsevišķi 11 mēnešiem.

Visiem abonentiem dāvanā būs **Kurzemnieka** kalendārs.

PĀRDOD DAŽĀDA
IZMĒRA UN KVALITĀTES
ZĀGMATERIĀLUS

"Graudupi", Tārgales pagasts,
Ventspils novads

Darbdienās: 8:00 - 17:00
S., Sv.: brīvs

Dainis Kūla - 29113913

www.kurekss.lv

Viss par
reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

JOKI

Gruzīns ienāk pie zobārsta, atver muti, visi zobi vienā zeltā. Zobārsts:

- Ko tad lai es te daru?
- Lūdzu ierīkojiet signalizāciju!

Grāmatvedis trīs gadus vecajai meitiņai pirmo reizi lasa pasaku par Pelnrušķīti. Maziņā ir sajūsmā par stāstu, it īpaši brīdi, kad ķirbis pārvēršas par zeltītu karieti. Pēkšņi meita jautā:

- Tēti, ja ķirbis pārvēršas par karieti, tas tiek klasificēts kā ienākums vai īpašuma vērtības palielināšanās?

SEN

Tik šalc un šalc

Mehanizatori lepnī stūrē uz kartupeļu lauku. Piebrauc, bet – tavu zilu brīnumu! – no kartupeļiem ne vēsts. Balandas vīra augumā. Vējā tās baksta viena otrai sānos un nevar valdīt smieklus:

- Phe, tie taču piedzērušies... Nabadziņi, ko viņi te meklē ar kartupeļu kombainu, būtu braukuši ar labības kombainu...

Vīri neiztur. Sameklē cirvjus, zāģus un metas balandu mežā. Sviedri līst aumaļām... Kāds prāto:

- Kaut uznāktu tāda vētra kā pērnrudē! Noslaucītu šo mežu no zemes virsas!

Taču prognozes, sevišķi laika, nepiepildās. Un tā vēl šobaltdien kolhozos *Renda, Traktorists, Snēpele, Vilgāles* padomju saimniecībā un vēl dažā citā vietā balandu meži šalc un šalc. Un kombaini brauc tiem apkārt ar likumu...

Valters Skalpelis

Padomju Dzimtene, 1968. g. 21. septembris

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 1. oktobra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kādu platību aizņem Liepājas ezers?

Atbilde. Dzintru salidojumā Kandavā satikās 78 vārdamāšas.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Gunta Folkmane, Aija Usne, Ausma Kreidere, Rasma Stepe, Velta Višņevska, Daina Gerente, Jānis Kviesis, Gunta Grundmane, Indra Grandava.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

KONCERTZĀLE LATVIJA

Jauniešu koris "Kamēr..."

Trīsdesmit gadu jubilejas koncerts.

Programmā: Knuta Nīsteda, Veljo Tormisa, Georga Pelēča, Ērika Ešenvalda, Artura Maskata un citu autoru darbi.

Dirģents Aivis GreTERS

11.10. 17:00

Lielā zālē

Biletes: BILEŠU PARĀDĪZE Ar Drauga karti atlaide – 10%!

www.koncertzalelatvija.lv | /Latvijahall @/Latvijahall

SIA AB Būvniecība (41203031752) ir 2008. gadā dibināts būvniecības uzņēmums, kurš šo 12 gadu laikā ir izbūvējis vairāk nekā 400 būvobjektu. Uzņēmums specializējas labiekārtošanā, ceļu un laukumu būvniecībā, inženiertīklu izbūvē un iekšdarbu veikšanā.

Uzņēmuma komandai paplašinoties, aicinām savai komandai pievienoties

FINANŠU ANALĪTIKI.

DARBA PIENĀKUMI:

- sniegt atbalstu finanšu un grāmatvedības departamentam,
- nodrošināt darījumu savlaicīgu un precīzu uzskaiti,
- gatavot finanšu atskaites, tai skaitā sekot līdzī būvobjekta finanšu rādītājiem, gatavot būvobjekta finanšu prognozes un sekot līdzī to realizācijai,
- resursu izlietojuma kontrole, analīze un ierosinājumu sagatavošana uzņēmuma vadībai,
- apstrādāt un ievadīt dokumentus grāmatvedības programmā,
- piegādātāju atlikumu kontrole. Veikt atlikumu uzskaiti un grāmatošanu,
- statistikas atskaišu sagatavošana un iesniegšana,
- kā arī citi finanšu/vadības darbi pēc tiešā darba vadītāja norādījumiem.

PRASĪBAS:

- augstākā izglītība finanšu, vadības vai ekonomikas jomā (ar analītisku ievirzi),
- ne mazāk kā 2 gadu pieredze biznesa/finanšu kontroles vai līdzvērtīgā amatā (vēlama pieredze projekta rezultātu analīzē – izpratne par būvniecības nozari un izmaksu veidošanos tajā),
- spēja analizēt un apkopot datus, precizitāte un augsta atbildības izjūta par sava darba rezultātu,
- lieliskas iemaņas darbā ar datoru MS Office, jo sevišķi ar programmu Excel,
- spēja analizēt problēmu un rast risinājumu, augsta stresa noturība,
- labas latviešu valodas prasmes, krievu, angļu, vācu valoda tiks uzskatīta par priekšrocību.

PIEDĀVĀJAM:

- atbildīgu un dinamisku darbu augošā uzņēmumā,
- izaugsmes iespējas un zināšanas papildinošus seminārus,
- darba pieredzei atbilstošu, konkurētspējīgu atalgojumu, sākot ar 2000 EUR (bruto),
- sociālās garantijas,
- atsaucīgus un profesionālus kolēģus,
- darba vietu Kuldīgā, Kaļķu ielā 3.

Gaidīsim jūsu CV un pieteikuma vēstuli. Ja atbilstat norādītajām prasībām, aicinām sūtīt pieteikumu ar norādi FINANŠU ANALĪTIKIS e-pastā: janis.abolins@abbuvnieciba.lv līdz 19. oktobrim.

MEKLĒ MĀJAS

Viens runčuks meiteņu kompānijā

Kuldīgas dzīvnieku patversmē *Mīlās ķepiņas* lielajā būrī draiskojas un pēc mājām ilgojas bariņš divu trīs mēnešu vecu kaķeniņu un viens runčuks. Saimniekus gaida arī septiņgadīgais Pičuks.

Kaķus var apskatīt ceturtdienās 18.00. Patversmes īpašnieces Maritas Līdakas tālr. 26336191.

Pičuks ir omulīgs un draudzīgs istabas kaķis. Mājas viņš noteikti nepamestu, diemžēl saimniece aizgājusi viņšaulē, bet viņas radi septiņus gadus veco kaķi nav varējuši paturēt.

Šis runčuks ir vienīgais stiprā dzimuma pārstāvis pusaudžu būrī.

Kaķeniņi ir mēneši pieci. Viņa pēdējā aizkavējusies patversmē no tā čemodāna, kas mājā bija nolikts pie durvīm.

Inguna Spuleniece
Lailas Liepiņas foto

GRIBU ZINĀT

Par skudrām plūmēs

Jau daudzus gadus audzēju plūmes. Tās izaug lielas un garšīgas. Pret kukaiņiem nemigloju, bet ziedēšanas laikā izmantoju cukura, ievārījuma un ūdens maisījumu, kurā sakrīt tie, kas dēj plūmēs tārpus. Bet šogad visas ogas ir ar caurumiem, no ku-

riem bariem nāk laukā skudras. Kamēr augļi vēl nebija pilnīgi gatavi, tie izskatījās gludi un neskarti. Kad pāris dienu vēlāk sāku novākt – vienos caurumos. Ko darīt, lai nākamgad tā nav?

Dārzkopis Guntis Kormis domā, ka pie vainas varētu būt šīs vasaras

laika apstākļi – ilgstošs sausums un pēc tam mitrums. „Sausajā laikā plūmju miziņa sacietēja, bet mitrumā mīkstums piebrieda un miziņu pārplēsa. Parasti tāds plūms ir ogas lejasgalā – mīkstumā izveidojas šķirbiņa līdz pat kauliņam. Pa to lien iekšā gan skudras

un spīļastes, gan bites un lapsenes – visādi kukaiņi. Gandrīz gatavām plūmēm *ķīmiju* vairs nedrīkst lietot, tādēļ šajā gadījumā neko darīt nevarēja.

Jācer, ka nākamvasar laika apstākļi nebūs tik krasi. Nu jau visā Rietumeiropā, arī pie mums šur

un tur, saldus ķiršus sāk audzēt zem ūdensnecaurlaidīgas plēves. Līdzko ogas sāk nogatavoties, visu vainagu pārvelk ar plēvi, lai lietus netiek klāt un ogas neplīst. Vienīgi tā var pasargāt. Plūmēm gan tā notiek ļoti reti. Jācer, ka nākamgad raža būs laba.

Pasaules kultūras ostā dzimst simfoniskā mūzika

FOTO NO LATVIJAS VALSTS ARHĪVA FONDIEM

Latvijas Mūziķu biedrības Liepājas nodaļas simfoniskā orķestra pirmais koncerts 1924. gada 28. septembrī Kūrmājas zālē. Koncerts veltīts Bēthovena un Vāgnera daiļradei. Liepājas filharmoniju atjaunoja tikai 1926. gadā.

✦ Linda Kilevica, "Kurzemes Vārds"

Liepājas Simfoniskais orķestris uzsācis savu 140. sezonu – skaitlīs ir ievērojams. Liepājas muzikālās tradīcijas, kas vēsturiski līdz pat Otrajam pasaules karam bijušas nesaraujamā saistībā ar teātri un operu, pētījusi mākslas zinātnieci Vēsma Lēvalde. Tai skaitā – labvēlīgos faktoros, kas tieši Liepājā ļāva izveidoties un noturēties vecākajam simfoniskajam orķestrim Baltijas valstīs.

AR TAURĒM UN BUNGĀM ADVENTĒ

Simfoniskās mūzikas pirmsākumu meklējumi V. Lēvaldi savēduši kopā ar daudziem atsaucīgiem cilvēkiem, tai skaitā ar pensionētu pētnieku un mūziķi Elmāru Zemoviču. "Viņš mani ieinteresēja orķestra vēsturē kā konkrētu cilvēku dzīves stāstos. Nolēmu veidot kultūrvēsturisku pētījumu par tiem, kuri radīja, veidoja un uzturēja Liepājas mūzikas dzīvi, par to, kā Liepāja un laikmets izturējās pret viņiem," saka pētniece, "jo Otrais pasaules karš nesa katastrofālus pagriezienus cilvēku likteņos – nāvi, izsūtījumu. Padomju ideoloģijas atstātais mantojums palikušajos bija bailes un nedrošība."

Pētījumi atklājuši, ka Liepāja bijusi kā pasaules kultūras osta, kurā gan ienāk kuģi, gan iziet. Jau 18. gadsimta pirmajā pusē muzikālie sarīkojumi kļuva par pilsoniskās sabiedrības sadzīves daļu. Vēstures arhīvos pat atrodama sūdzība par kādu turīgu Liepājas iedzīvotāju, kas Adventes laikā varenī izklaidējies ar taurēm un bungām. "Pirmie publiskie muzikālie sarīkojumi bija turīgu ļaužu mājās. Viņi paši bija muzikāli izglītoti. To redzam arī vēlāk, ka mecenāti bija dažādu profesiju cilvēki, bet viņiem bija

muzikālā izglītība, tāpēc viņi bija ieinteresēti," atzīmē pētniece.

1789. gadā Liepājā nodibināts pirmais orķestris – pilsētas kapela. Turpmākajās desmitgadēs notika koncerti, tika iestudētas operas, baleti un operetes. 18. gadsimta beigās Liepājā jau bija savs teātris ar orķestri, protams, izrādes notika vācu valodā. Teātri spēlēja gan vietējie vācu mūziķi, gan iebraucēji no Polijas un Vācijas. "Drīz vien viņi šeit iegādājās namus un palika uz dzīvi. Tas ir stāsts par to, kā kultūra un māksla veicina ekonomisko attīstību," saka V. Lēvalde.

NO SPĪKERA LĪDZ FILHARMONIJAI

Publiskie sarīkojumi notika šim nolūkam pielāgotos ostas spīķeros. Tad, nodibinot akciju sabiedrību, 1802. uzbūvēts teātra nams Kungu un Malkas ielas stūrī. 19. gadsimtā regulāri notika vasaras koncerti tagadējā Raiņa parkā, kuru agrāk sauca par Pilsētas parku. 1842. gadā tur uzbūvēja paviljonu. Ziemas koncerti notika rātes namā. 1875. gadā uzcelā Kūrmāju ar koncertzāli 500 personām. "1881. gadā Liepājā nodibināta filharmonija, kas, protams, ir vecākā Baltijas valstīs. Tā sāka organizēt simfoniskos koncertus. Diemžēl par šo laiku nav nekādu dokumentālu liecību, ir tikai raksti periodikā.

1882. gadā publicēta atsauksme par koncertu, kurā teikts, ka jaundibinātais Liepājas filharmonijas orķestris savā pirmajā gadā ir varenī attīstījies un uzlabojis sniegumu. No tā secinām, ka orķestris pastāvējis no 1881. gada. Kā var noprast, to finansējusi pilsētas rāte. 1886. gadā filharmonijas koncertdarbību pārņēma Liepājas mūzikas biedrība "Philharmonie". Ziemā koncerti notika Kūrmājā, vasarā – Kūrmājas paviljonā," pastāsta V. Lēvalde. Kultūras dzīves aprīte bijusi ļoti intensīva, vasaras koncertos orķestri papildināja mūziķi

no Vācijas un Polijas. To pārtrauca Pirmais pasaules karš. Pēc tam mūzikas dzīve tā isti atsākās 20. gadsimta 20. gados.

VĀCIETIS PĀRŅEM SKOLU NO EBREJA

Muzikologu pētījumi par simfoniskās mūzikas vēsturi Latvijā un Liepājā pamatā apskata procesus, muzikālās kvalitātes, žanru attīstību. "Mani interesēja mākslinieku biogrāfijas. Ejoj tam visam cauri, secināju, ka daudzi fakti mūzikas vēsturē balstās uz aptuveniem atmiņu stāstījumiem un ideoloģiski ietekmētām publikācijām," skaidro V. Lēvalde.

Viens no pētnieces atklājumiem, kas klidina agrākos maldus, ir par mūzikas skolas dibinātāju. Vācijā dzimušais Hanss Hohapfels bija viens no mūzikas dzīves virzītājiem Liepājā un vadīja mūzikas skolu. Vēsturē rakstīts, ka tā bijusi pianista un komponista Antona Rubinšteina vārdā nosaukta. "Atradu, ka ir bijis cits Rubinšteins, Ārons, Rafaela dēls, ebreju inteliģents, čellists, mūzikas pasniedzējs, kurš no 1904. līdz 1912. gadam dzīvoja Liepājā un dibināja privātu mūzikas skolu. Ir sludinājumi presē, ka viņš uzņēma audzēkņus. Un tad ir sludinājumi, ka eksāmenus pieņēma šis A. R. Rubinšteina mūzikas skolas direktors Hanss Hohapfels un pasniedzējs Roberts Šerls. Acīmredzot kādā brīdī, kad A. Rubinšteins aizbrauca, skolu turpināja vadīt H. Hohapfels, aiz cieņas saglabājot mecenāta un dibinātāja vārdu. Šis unikālais fakts tik daudz pasaka par Liepājas daudz nacionālo kultūrvīdi, kurā vācietis pārņēma no ebreja mūzikas skolu. Ne brīdī nav runa par tautību, ir runa par pabeigtajām mūzikas skolām un muzikālo pieredzi. Otra mūziķu kalve Liepājā bija Gabriela Vikera kursi, kas pastāvēja līdz pat 1940. gadam. Hohapfels un Vikers kopīgi virzīja mūzikas

dzīvi, abi piedalījās filharmonijas dibināšanā no jauna," norāda V. Lēvalde.

BEZMAKSAS KONCERTI TRŪCĪGĀ LAIKĀ

Šajā daudz nacionālajā vidē ļoti atbalstīta latviešu mūzika. Daudzpusīgais diriģents, čellists, komponists Bierants Ķunķis macījies Hohapfela mūzikas skolā, spēlējis Liepājas Simfoniskajā orķestrī un arī Tērbatas Vāgnera orķestrī, ar kuru bija cieša sadarbība, bijis Liepājas orķestra un operu iestudējumu diriģents. Viņš ir viens no cilvēkiem, ko Latvijai atņēma Otrais pasaules karš, uzsvēr V. Lēvalde. B. Ķunķis emigrēja uz Vāciju. Lielāko daļu recenziju par simfoniskā orķestra koncertiem un Liepājas operu rakstījis ērgelnieks, diriģents Jānis Turss, viņš bija aktīvs Liepājas filharmonijas un Tautas konservatorijas līdzdibinātājs.

"Cilvēki no atšķirīgām nācijām, skolām vienojas virzīt Liepājas mūzikas dzīvi pretī izcilībai, popularizēt latviešu mūziku pasaulē un pasaules mūziku Latvijā. Tik vienots skatījums uz mūzikas dzīvi ir ļoti šodienīgs, domāju, ka tas ir galvenais faktors, kas ļāvis tai Liepājā būt tik ilglaicīgai un tradīcijām bagātai. Privātie ego tika atnesti lielu mērķu vārdā. 20. gados finansiāli bija ļoti smagi, mūzikas dzīve turējās uz mecenātiem un Kultūras fonda finansējuma projektiem. Simfoniskā orķestra mūziķi pārsvarā bija štātā Liepājas operā, kur saņēma pamatalgu. Tomēr Kūrmājas vasaras koncerti, uz kuriem aicināja pasaules slavenus diriģentus un mūziķus, lielākoties bija bez maksas. Acīmredzot atgriezeniskā saite no pilsētas bija, šeit bija daudz kūrviesu. Mākslā visu nevar rēķināt pēc tradicionāliem ekonomikas principiem, to pierāda vēsture. Ja sabiedrībai izcilību dod par brīvu, tas vēlāk nāk atpakaļ ļoti auglīgā veidā," secinājusi pētniece.■

Cimdos visi "raduraksti"

Kurzemes ceļojošā cimdu izstāde pirmos soļus spēra Saldus novada Saldus pagastā, tādēļ tās stendi darināti bišu kāres formā – lai sasaucas ar Saldus nosaukumu.

✂ Ieva Vilmane, "Saldus Zeme"

Kurzemes ceļojošā cimdu izstāde nonākusi pirmajā pieturā Jaunpilī. Līdz pavasarim ekspozīcija būs krustu šķērsu izradīta, tāpēc atgriezies pie savas ceļamaizes devējas, Saldus pagasta Druvas amatnieku centra vadītājas, etnogrāfisko cimdu adīšanas entuziastes Zintas Vārpiņas. Tad 138 pāri dūraiņu, pirkstaiņu un pulsa sildītāju nonāks atpakaļ pie savam darinātajam.

PAGĀTNES UN TAGADNES "RADOŠANĀS"

Kurzemes cimdu izstādes atklāšana bija Druvas kultūras namā notikušā VIII Kurzemes rokdarbnieku salidojuma galvenais notikums, turklāt intriģējošs – dalībnieces kāroja redzēt, vai viņu adījumi iekļauti ievērojamāko paraugu izlasē un apceļos Kurzemi.

Cimdos vērtēja Liepājas muzeja Kurzemes tautastērpu informācijas centra vadītāja Lia Mona Ģibiete, Tautas lietišķās mākslas studijas "Saldus" vadītāja Agrita Rimkus un tekstilmāksliniece Baiba Rītere no Saldus pagasta. Viņas kopīgā ceļojumā palaida gan etnogrāfiskus cimdos, gan mūsdienu tehnikās un materiālos realizētus oriģināldarbus. Žūrija radīja kolekciju, kas sniedz ieskatu latviešu rokdarbnieču gaumē, izdomā, radišanas azartā, tehniskajā varēšanā, viņu zināšanās un attieksmē pret kultūras mantojumu.

Ne par kripatu bālāki nebija izlasē neiekļautie rokdarbi, tāpēc Z. Vārpiņa izlēja saietu kuplināt ar vēl vienu izstādi. Tās krāšņums ne vien cimdos, bet arī rakstainās zeķēs, gaumīgi raibās segās, tamborētā un adītā apģērbā un aksesuāros, rotaļlietas.

Ne profesionālam vērtētājam tauste palīdz atšķirt izcilu rokdarbu no laba, savukārt par etnogrāfisku perli visbiežāk kļūst muzeju fondos glabātu cimdu paraugu vai to fragmentu precīzi atdarinājumi.

Vairākām meistarēm jautāju, cik daudz jaunrades pieļaujams etnogrāfiskā adījumā, lai tradīcija "neapvainotos"? Viņas iedrošina mīkstēt pēc sirds patikas, jo etnogrāfisks cimdu pāris arī ir autordarbs, tādēļ drīkst būt individuāli risinājumi. No bezgaumības palīdz izvairīties adītājas zināšanas, pietāte pret tradīciju, viņas iedzīmtā gaume un izkopta skaistuma izjūta. Dažas adītājas atzina, ka viņām gadījies arī tīrīt šķērsam ar tradīcijas

un mūsdienu "saradošanu", taču pašapzinīgai amata pratējai katra neveiksme ir laba mācība.

L. M. Ģibiete mudināja saietu dalībnieces iekļaut etnogrāfiskus elementus modernos tekstīla un dizaina darbos, jo šajā virzienā Latvijā vēl daudz darāma. Viņas stingra pārliecība: katram nav jāvālkā tautastērps, taču ikviens apģērbs ir piemērots etnogrāfiskiem elementiem. Šāda nostāja rada daudz sarežģītumu, taču uzdevums kopumā ir interesants, latvietēm pa spēkam.

TRĪS UZDEVUMI

Izstādes atklāšanā Druvas amatnieku centra vadītāja puda gandarijumu, ka sasniegti visi ceļojošajai kolekcijai izvirzītie mērķi. Tā palīdz saglabāt rakstaino cimdu adīšanas tradīciju – to apliecina vairāki izcili etnogrāfijas paraugi. Saņemtie darbi rada pārliecību, ka izpildīts arī otrs uzdevums, – ir noturēts rokdarbnieču azarts saglabāt savu meistarību un patiku pret jaunradi.

"Mūsu cimdu izstādes trešais uzdevums bija piesaistīt jaunus dalībniekus un popularizēt amatu. Arī tas ir izpildīts, jo Druvas amatnieku centra cimdu adīšanas darbnīcai jau pieteicies viens kolektīvs un vairāki individuāli adītāji. Pagājušajā ziemā cimdu adīšana bija pieklususi, jo šķita, ka Latvijas simtgades gaidās visi līdz apnikumam "izadījas" rakstainus cimdos. Izskanēja valstisks aicinājums adīt zeķes un vēl šo to, taču šogad jūtam, ka atkal jāatgriežas pie cimdiem, – kamēr Latvijā būs ziemas, tikmēr tie būs vajadzīgi," priedējās cildinātā cimdu adītāja Z. Vārpiņa.

Rokdarbnieku saietu apmeklēja arī Latvijas Nacionālā kultūras centra tautas lietišķās mākslas eksperte Linda Rubena. Viņu aizkustināja tikšanās mērogs, jo izstādei darbus iesniedza un Druvā ieradās arī rīdīniece, vidzemnieces un zemgalietes, pavisam 68 kolektīvi un individuālas rokdarbnieces. "Latvijā nav nekā, kas līdzinātos Kurzemes rokdarbnieku saietam, un šodien Druvā, šķiet, brīvība ticis liels bišu spiets. Te ir tāda rosība! Manuprāt, visvērtīgākā būs pieredzes apmaiņa. Cilvēki šo tikšanos gaida, tai gatavojas. Esmu pārliecināta, ka saiets ceļ kurzemnieču kopējo izglītības līmeni, tehnisko un māksliniecisko varēšanu," piebilda eksperte.

Saieta tālākās viešņas bija no Gulbenes novada Lizuma. Amatnieku kopas "Laipas" vadītāju Līgu Ozoliņu interesēja Liepājas Tautas lietišķās mākslas studijas "Liepava"

IEVAS VILMANES FOTO

Zinta Vārpiņa (no labās) kļuva par Kurzemes rokdarbnieku saietu namamāti.

vadītājas Smaidas Rubezes pieredze rokdarbu ekspozīcijas veidošanā. "Vajadzīgas nopietnas zināšanas, lai saprastu, kā labāk parādīt rokdarbus. Neder, ja visu saliek vienā rindā vai pēc kārtas," sacīja L. Ozoliņa.

S. Rubezes ieskatā izstāžu veidotājs jeb kurators ir režisors, viņš rada izstādi pēc tiem pašiem nosacījumiem, kas būtiski ikviena jaundarba tapšanā. Māksliniece uzsvera, ka līdz oriģinalitātei aizved spēja veiksmīgi atrisināt katru uzdevumu, nevis impulsīvi lēmumi. Viņa aicināja ar pietāti uztvert katru nejausību, kas rodas izstādes tapšanas procesā, jo tā mēdz ieceres aizvirzīt pa negaidītiem ceļiem.

CIMDU PIETEIKUMS

Ģibuļu pagasta Spāres muižas tautas lietišķās mākslas kolektīva "Nāmetiņš" vadītāja un tautas daiļamata meistare Māra Mertena atklāja, ka rokdarbnieču saiets ir lieliska ideju krātuve. Viņa zināšanas par cimdiem ieguvusi no Talsu pusē leģendārām daiļamata meistarēm Maigas Trukmanes un Ilgas Madres, kā arī no spērenieces Mirdzas Strazdiņas.

"Pateicoties savām trim darbaudzinātājām, drīkstu izteikties par rokdarbiem. Kolektīvā cenšamies ievērot etnogrāfiju (to prasa daudzu izstāžu rīkotāji) un arī tikt līdzī laikam," stāstīja "Nāmetiņa" vadītāja un piebilda, ka etnogrāfija nopietni pārbauda pat pieredzējušas adītājas. Vēl viņa dalījās savos novērojumos, ka etnogrāfiskus cimdos iecienījuši jauni vīriši. Talseniece domā, ka interesi izraisa Latvijas valsts lielā jubileja. M. Mertena par muzejos saglabātiem Talsu cimdu paraugiem sacīja: "Tie ir krāšņi, pretstats Vidzemei raksturīgajiem zemes toniņiem."

Mūsu sarunu pārtrauca kādas rokdarbnieces jautājums M. Mertenai: "Vai anketu izpildīji?" Jautātāju interesēja, vai Spāres muižas rokdarbnieces atbalsta tautastērpu centra "Senā klēts" speciālistes Ziedītes Muzes nodomu gatavot pieteikumu nemateriālā kultūras mantojuma sarakstam, ko iesniegt Latvijas Nacionālajā kultūras centrā. Viņa ierosina etnogrāfiskus cimdos ierindot starp 19 citām unikālām latviešu tradīcijām, tādām kā nēgu ķeršana, knipeļšana, Rucavas, suitu un lībiešu kultūrtelpa u.c. ■

✎ Jolanta Hercenberga, "Kurzemnieks"

Arhoreogrāfi Guntu Liepiņu-Milleri tiekamies viņas dzimtajā Kuldīgā. Viņa laikmetīgās dejas prasmes smēlusies Amerikā, šobrīd ar tām dalās Latvijā, bet nākotni saista ar Ameriku.

– Kuldīgā esi mājās vai ciemos?
– Esmu atbraukusi pie mammas. Tas nozīmē, ka mājās. Man pirmdien (7. septembrī – aut.) ir dzimšanas diena, svinēsim te. Šobrīd mana dzīve rit Rīgā, bet Kuldīga nekur no tās nepazūd. Gan tāpēc, ka te ir ģimene, gan tāpēc, ka kultūra te ir tik dzīva. Ik pa brīdim nāk kāds piedāvājums. Ir mazi projektiņi, kuros šeit iesaistos.

Arī kovidā laikā, martā, aprīli un maijā, dzīvoju Kuldīgā. Mans brālis un brālēns arī te bija. Mēs visi ļoti ģimeniski pēc ilgiem laikiem bijām kopā. Bija tādi ekstrēmi apstākļi, kas saveda mūs atkal visus kopā. Tā zīmīgi.

Mans ceļš uz deju sākās šeit. Dejoju bērnu deju kolektīvā "Stariņš", vēlāk tautas deju kolektīvā "Venta" un jauniešu kustību teātri "Fokuss". Interese man bija milzīga, paveicās arī ar pedagogiem. Visiem bija ļoti liela interese par to, ko dara. Es no visām iespējām paņēmu to labāko. Mans ceļš līdz profesijai ir nestandarta, reti kāds no reģiona kļūst par profesionālu dejojāju. Tradicionāli sporta dejas, balets vai vingrošana jau no bērnības ir tā nopietni apgūti. Man nebija, bet lielu interesi iedeva tas, ka Kuldīgā radošā dzīve bija un joprojām ir ļoti bagāta.

Uz dažiem projektiem mācīt kustības šeit Kuldīgā tika pieaicināta manas mammas māsa, kas ir profesionāla balerīna. Dažreiz tante līdzī panēma baletskolas audzēknes, un viņas man bija kā etalons. Arī man tā gribējās dejojot. Ja man kaut kas sanāca, tad mani lika dejojot ar viņām kopā. To tilpiņu uz profesiju es pastāvīgi aizpildīju ar lielu interesi un arī lielu darbu.

– Kur mācījies pēc vidusskolas?
– Jāzēpa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā Horeogrāfijas nodaļā. Biju kā nocietusies fanāte, kura zina, ka ļoti to grib,

Guntas Liepiņas-Milleres dzīve mākslā ir no projekta uz projektu. "Ir sajūta, ka jānobāzējas uz ko stabilu un mierīgāku, bet, no otras puses, dzīve ir forša. Ja atlaiž nervu..." viņa saka.

un, tad nu iekļuvusi Rīgas vidē, izmanto visas iespējas, kādas vien ir. Man nepietika ar akadēmijas obligātajiem priekšmetiem, gāju uz papildu nodarbībām. Dzīvoju dzīvoklītī Mežciemā pie vecvecākiem. Cēlos pusseptiņos. Braucu trolejbusā uz baleta nodarbībām ar savu copi, kurai pāri sietiņš. Tā nav jātaisa, bet es to gribēju. Es biju pārcēnīga. Vienmēr biju pirmā, kaut arī vairāk nekā pusstunda bija jāpavada ceļā. Akadēmijā izveidojās modernā baleta kompānija "Indras Reinholdes kamerbalets". Vairums tur bija profesionāli operas un baleta mākslinieki un tikai daži studenti, tostarp es. Reizēm mēģinājumi bija līdz pat akadēmijas slēgšanai vakarā desmitos. Smējāmies, ka ar slotu mūs jādzen ārā.

– Kādu laiku dzīvojai Amerikā.

– Manai tantei Initai Saleniecei-Purmalei bija sadarbība ar amerikāņu horeogrāfu Gregoriju Henkoku. Viņai radās iespēja Amerikā pasniegt vasaras klasēs, uz kurām viņa ņēma līdzī savas baleta skolnieces. Pēc pirmā brau-

ciena viņa rādīja video, es par to visu biju sajūsmā. Viņa piedāvāja nākamajā vasarā arī man aizbraukt līdzī. Tas man atvēra acis, kā var būt. Cik ļoti atvērta ir pasaule. Mūsu baleta skolā uzņēma tikai desmit meitenes no visas Latvijas. Izmēra potīti, jāatbilst stingriem standartiem. Bet tur baletu mācās dažādu parametru un dažādas ādas krāsas cilvēki. Tievi, resni. Gari, īsi. Man tas bija pārsteigums, ka tā var būt, jo pie mums, ja neesi ilgstoši gājis baletskolā, tad profesionāli to darīt nesanāks. Tur galvenais ir pati deja. Un tā nav tikai soliņi. Tā ir arī domāšana. Redzēju, ka šeit dejas izglītība un iespējas bija diezgan limitētas, bet var būt arī citādāk. Šobrīd turienes domāšana jau nāk arī uz šejieni. Man radās mērķis, un es katru vasaru braucu uz kursiem Amerikā, Indianapolisā. Mūzikas akadēmija bija viens, ko guvu, bet man prasījās vairāk un dziļāk. Akadēmijas laikā aizbraucu uz Nīderlandi apmaiņas programmā "Erasmus+". Roterdamas Dejas akadēmijā pamācījos. No dažādiem Eiropas guru daudz guvu.

– Kur veda ceļš jau ar horeogrāfes un pedagoģes diplomu kabatā?

– Gadu strādāju Latvijā, bet sajutos, ka gribas vēl kaut ko. Pieteicos ASV vēstniecības Fulbraita stipendijai. Izturēju lielu konkursu, un man vienu gadu apmaksāja studijas maģistrantūrā Kalifornijas Universitātē Irvinā. Tā bija divgadīga programma, otram gadam dabūju citu stipendiju. Maģistrantūrā studēt deju nozīmē, ka cilvēks zina, ko grib deju izpētīt. Amerikā sistēma ir daudz citādāka nekā Latvijā. Bija tikai dažas kontaktstundas visiem kopā, daudz praktisku nodarbību. Galvenais ir paša veikts pētījums, kas finālā ir kā pienesums dejas laukam. Kāds students pētīja, kā caur deju skaidrot klimata pārmaiņas pasaulē. Viena meitene izgudroja savu ārstēšanas tehniku pēc deju traumām, ar kuru viņa šobrīd strādā. Es izveidoju pētījumu par dejas harismu uz skatuves. Pētīju, kā dejojājus padarīt par zvaigznītēm. Vai tas ir vai nav iemācāms.

– Ir iemācāms?

– Šo to var. Visu ne. Es ieguvu zināšanas, dažas rozīnītes, ko varu izmantot, ieteikt dejojājam. Kā domāt, kam pievērst uzmanību, lai būtu virs vidējā dejojāja.

– Pēc studijām arī strādāji Amerikā?

– Jā, gadu. Mācīju laikmetīgo deju Irvinā Kalifornijas Universitātes studentiem, kuri mācās nevis deju, bet citas specialitātes. Palīdzēju arī ar kostīmiem saistītos jautājumos. Mācīju augstskolās, baleta studijās. Pārslēgties no studentu vides uz tādu patstāvīgu vietu bez kontaktiem, pieredzes bija diezgan grūti. Diezgan dulli. Traks un drosmīgs laiks manā dzīvē.

– Kāpēc atgriezies Latvijā?

– Amerikā apprecējos. Ar vīru satikā-

mies skolā, Stefans ir vokālais pedagogs un dziedātājs. Gribēju palikt tur, bet bija jāatgriežas, jo Fulbraita stipendija paredz, ka pēc studijām vismaz divus gadus strādā valstī, no kuras esi nācis. Rīgā "TS Dance Academy" pasniedzu klasisko un laikmetīgo deju. Pati deju dažādos projektos. Ir izveidojusies dejojāju apvienība "Karma", kurā esam piecas profesionālas dejojājas. Nupat tapa izrāde ar itāļu horeogrāfu Markusu Cmolnigu. Nesen iestudējam viencēlienu, laikmetīgo izrādi pie Haidna mūzikas. Tajā mums vajadzēja savākt daudz zeķu. Cilvēki no visas Latvijas sūtīja. Pat nezinu, cik kilogramu ar tām ir savākti. Top diezgan neparasts darbs, ko, ceru, nākamajā pavasarī vai vasarā parādīsīm.

Ik pa brīdim braucu arī uz Kuldīgu. Deju kolektīvu "Stariņš" un "Venta" vadītāja Zīta Serdante pieaicina sadarboties. Divus tautiski laikmetīgus viencēlienus esam jau izveidojušas. Šobrīd ar "Stariņu" top mūzikla "Mūzikas skaņas" koncertuzvedums.

Darbs man sanāk tāds brīvmāksliniecisks. Ir mini grafiks, ko es zinu par savu dzīvi un varu plānot, un ir nezināmais, kas atnāk negaidīti – kāds uzaicina kaut kur piedalīties vai pati kaut ko izveidoju. No projekta uz projektu.

– Tas ir labi vai slikti?

– Dažādi. Gadī iet, un ir sajūta, ka jānobāzējas uz ko stabilu un mierīgāku. Bet, no otras puses, dzīve ir forša. Ja atlaiž nervu un paskatās, ka vienmēr jau tomēr kāds projekts rodas. Jāplūst līdzī. Ja mēģina izskaitēt, tad bail paliek. Bet nekad nav tā, ka nekā nav.

– Vai mākslas pasaulē visiem ir tāda nestabilitātes sajūta?

– Protams. Bet salīdzinājumā ar pasauli mums Latvijā tomēr ir labi. Esam tāda droša saliņa. Visā Amerikā joprojām deju mācās *online*. Daudzas deju skolas bankrotē. Brodveja, kas ir Amerikas mūziklu teātris, ir ciet.

– Šobrīd rit obligātie divi gadi Latvijā?

– Tie jau ir pagājuši. Līdz ar situāciju, kāda ir pasaulē, viss aizkavējas, bet esmu ceļā uz Zaļo karti. Amerikā situācija ar kovidu ir diezgan traka. Stefans strādā augstskolā, un mācīšana joprojām notiek *online*. Līdz ar to viņš vasarā bija Latvijā. Drīz atkal brauks, lai paliktu šeit ilgāku laiciņu. Izskatās, ka šogad, kamēr gaidām manus dokumentus, būsīm šeit.

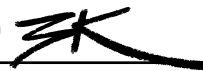
– Nākotni plānojat Amerikā?

– Tā domāju, bet negribu pazaudēt saikni ar Latviju. Izdomāšu, kā veidot dzīvi, lai reizi gadā varētu uz šejieni atbraukt ar savām idejām un projektiem. Latvijā man patīk, te esmu uzaugusi, te ir mana ģimene, draugi. Arī Stefanam te patīk. Viņš ir mūziklu dziedātājs, dejojājs un aktieris, kas Latvijā ir jauna niša. Līdz ar to šeit ir interesanti, jo te ir arī skolēni un iestrādes. ■

GUNTA LIEPIŅAS-MILLERES ARHĪVA FOTO

"Ir tādas rozīnītes, kā domāt un kam pievērst uzmanību, lai būtu virs vidējā dejojāja," saka horeogrāfe Gunta Liepiņa-Millere.

Mūzika

◊ 1. oktobrī, Starptautiskajā senioru dienā, **Talsu tautas namā** seniorus iepriecinās Mārtiņš Ruskis ar koncertprogrammu "Pieskāriens", bet 3. oktobrī gaidāms Jāņa Stībeļa akustiskais koncerts.

◊ 1. un 12. oktobrī koncertzālē "Latvija" Ventspils kamerģitāras dienas.

◊ 3. oktobrī koncerts "Lai vēji pūš" **Kuldīgas Kultūras centrā**. Latviešu un lietuviešu tautas dziesmas džezā. Piedalās Laura Amantova džezā kvartets.

◊ 8. oktobrī **Kuldīgas Kultūras centrā** grupas "Carnival Youth" kino dziesmu koncertsērija "Naivais ku-kū".

◊ 10. oktobrī koncertzālē "Lielais dzintars" notiks mecosoprāna Elīnas Garančas solo koncerts. Slavenā dziedātāja Liepājā uzstāsies ar kamerģitāras programmu. Viņas skatuves partneris būs viens no pasaulē labākajiem koncertmeistariem – izcilais skotu pianists Malkolms Martino.

◊ 11. oktobrī Ventspils koncertzālē "Latvija" jauniešu kora "Kamēr" jubilejas koncerts.

◊ 17. oktobrī Nīgrandes pagasta Kalnu kultūras namā un 25. oktobrī **Talsu tautas namā** viesosies ekoloģiskās mūzikas grupa "Ducele" ar programmu "Monika".

◊ 23. oktobrī **Talsu tautas namā** viesosies Vjačeslavs Mitrohins un Aivars Hermanis ar akustisko kopprojektu "Divi no pilsētas, kurā piedzimst vējš".

◊ 25. oktobrī koncertzālē "Lielais dzintars" skaistākās krievu romances dziedās Latvijas Nacionālās operas solists, tenors Mihails Čulpajevs. Pie klavierēm – Mārtiņš Zilberts. Programmā pazīstamās Rahmaņinova un Čaikovska liriskās romances, kā arī būs iespēja iepazīt romanču žanra attīstību krievu mūzikā līdz pat mūsdienām.

◊ 30. un 31. oktobrī koncertzālē "Lielais dzintars" svinēs piecu gadu jubileju. Koncertā tiks godināti pilsētai nozīmīgākie pagājušo gadsimtu mūzikas meistari – diriģents Arvīds Jansons un operdziedātāja Irāda Jansone, Liepājas operas solists Mariss Vētra, komponists Alfrēds Kalniņš, ilggadējais orķestra mākslinieciskais vadītājs Imants Resnis un citas spožas personības. Ieskatu Liepājas bagātajā muzikālajā vēsturē klausītāji gūs, retrospektīvā ceļojumā dodoties kopā ar pianisti Agnesi Eglīņu, soprānu Margaritu Vilsoni un tenoru Artjomu Safronovu.

Citas lietas

◊ 1. oktobrī **Saldus pagasta Druvas kultūras namā** Guntara Rača radošais vakars.

◊ 6. oktobrī **Kuldīgas bibliotēkā** tikšanās ar rakstnieci Daci Vīganti VKKF atbalstītā projektā "Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs", bet 14. oktobrī ceļotāja Žigimanta Krēslīņa jaunās grāmatas "Centrālamerika pāris mēnešos" prezentācija un stāstu vakars.

◊ 20. oktobrī **Kuldīgas Mākslas namā** tikšanās ar rakstnieci Daci Zvirbuli ciklā "Grāmata tapusi Kuldīgā".

◊ No 21. līdz 24. oktobrim **Liepājas ielās** notiks pastaiga "Izgaismotā Liepāja". Pasākums priecēs ar vairāk nekā 20 gaismas objektiem, instalācijām un priekšnesumiem. Četras dienas katru vakaru liepājnieki un pilsētas viesi varēs aplūkot gaismās pārvērsto Liepāju un kājām izstaigāt īpaši radītu gaismas objektu maršrutu, vērojot ar gaismu saistītus objektus, instalācijas un priekšnesumus.

Mantojums

◊ **Jaunaucē pilī** skatāma zaudētās baronu fon Ropu mākslas kolekcijas digitāla versija. Papildinātās realitātes aplikācija "Vārti" mājās ļāvis atgriezties itāļu Rafaēla un Leonardo da Vinči darbiem, 19. gs. tēlnieka Bertela Torvaldsena veidotiem marmora krūšutēliem un citām mākslas pērlēm.

◊ Līdz 4. oktobrim **Kuldīgas novada muzejā** izstāde "Drukātais vārds: Kuldīgas preses vēsture".

Māksla

◊ **Jaunaucē pilī** apskatāma mākslinieka Edmunda Lūča un viņa meitas Justīnes izstāde "Luce/Luce". Tā gaišās nokrāsās piemin pārāgrī mūžībā aizgājušo E. Lūci. Viņa radošo mantojumu rāda dažādos periodos tapušas gleznas, bet Justīne pievienojusi darbus, ko gleznojusi Venēcijā.

◊ No 3. oktobra **Liepājas muzejā** skatāma unikāla dzīvo gleznu izstāde "Simbolisms", kurā jaunās krāsās, skaņās un kustībā uzmirdzēs vairāk nekā 40 spilgtākās 20. gadsimta sākuma gleznas. Izstādē būs redzami tādu latviešu vecmeistaru kā Jaņa Rozentāla, Vilhelma Purviša, Johana Valtera, Pētera Kalves, Rūdolfa Pērles u.c. autoru darbi, kas savulaik izstādīti Orsē muzejā Parīzē.

◊ Līdz 9. oktobrim **Kolkas Lībiešu saietā namā** skatāma Jeļenas Redisas gleznu izstāde "Brīvbrīdis Kolkā". Tās autore saka: "Man Kolka ir vieta, kur tiekas jūra un vēji. Vieta, kur valda miers, harmonija un pirmatnējā daba, mierinoši pelēkzilā krāsa, dzeltenā smilts, baltie mākoņi un pasakainās priedes."

◊ Līdz 11. oktobrim **Kuldīgas Mākslas namā** – laikmetīgās glezniecības izstāde "Sazobe". Latvijas Mākslas akadēmijas un Viļņas Mākslas akadēmijas rektoru, mācībspēku un studentu gleznu izstāde. 1. oktobrī fotoizstādes atklāšana sadarbībā ar Slovērijas vēstniecību.

◊ Līdz 11. oktobrim **Talsu novada muzejā** aplūkojama Jēkabpils gleznotāja Ulda Čamana gleznu izstāde "Mirkļa piezemēšanās". Tikšanās ar mākslinieku, privātās mākslas galerijas "Mans's" īpašnieku 3. oktobrī šīgada Mākslas dienu izstādes atklāšanā.

◊ Līdz 16. oktobrī **Liepājas muzejā** atvērs Liepājas un tās apkārtnes mākslinieku ikgadējo vizuālās mākslas kopizstādi, kam šogad dots nosaukums "Tuvplāni". Tas ir aicinājums ielūkoties apkārt notiekošajā, lietās, cilvēkos un notikumos, atmetot virspusējos vispārīgumus, stereotipus un tverot detaļas, sajūtas un emocijas, fokusējoties uz personīgo, intīmo un uzreiz pat nesaskatāmo. Tuvplāns šajā gadījumā ir gan optisks tuvums, gan ciešas klātbūtnes sajūta saturiski.

◊ Līdz 18. oktobrim **Līvijas Rezevskas izstāžu zālē Kuldīgā** apskatāma mākslinieces Brigitas Stenclavas darbu izstāde.

Teātris

◊ 3. oktobrī **Liepājas teātrī** paredzēta režisora Viestura Meikšāna iestudējuma "Dēmons" pirmizrāde. Mihails Ļermontovs poēmā "Dēmons" risina stāstu par izraidīto eņģeli, kurš spiests dzīvot vientulībā un naidā, līdz negaidīti iemīl skaisto meiteni Tamāru. Galvenās lomas atveido Egons Dombrovskis un Anete Berķe. Izrādes vizuālo tēlu veido Monika Pormale, tajā skatnēs dzīvā mūzika, kuru izpildīs džezā trio "Auziņš – Čudars – Arutyunyan".

◊ 10. oktobrī **Ventspils "Jūras vērtos"** Latvijas Nacionālā teātra izrāde "Oligarhs", bet 13. oktobrī Liepājas teātra izrāde "Paldies tev, draudziņ!".

◊ 24. oktobrī **Saldus sporta kompleksā** būs komponista Mārtiņa Brauna un dzejnieka Ulda Bērziņa rokopera "Mauglis". Jaunajā iestudējumā piedalās Igors Siliņš, Jānis Jarāns, Edgars Lipors, pussimts Tautas deju ansambļa "Dzintars" dejotāju un citi mākslinieki.

KURZEMES KULTŪRAS PIELIKUMS

Iznāk vienu reizi mēnesī.
Izplatīts kā reģionālo laikrakstu "Kurzemes Vārds", "Kurzemnieks", "Saldus Zeme" un "Talsu Vēstis" bezmaksas pielikums.

Kurzemes Vārds

Internetā pieejams izdevniecību mājaslapās kurzemnieks.lv, sz.lv un talsuvestis.lv, kā arī reģionālajā portālā liepajniekiem.lv.
Redkolēģija: Daiga Bitīniece ("Kurzemnieks"), Mairita Balode ("Talsu Vēstis"), Linda Kļēvica ("Kurzemes Vārds"), Andra Valkīra ("Saldus Zeme").

Saldus Zeme
LAIKRAKSTS BROČĒNU NOVADAM UN SALDUS NOVADAM

Talsu Vēstis

Kurzemnieks
LAIKRAKSTS VIŠŅURZEMĒ

Projekta vadītāja:
Anda Pūce.
Kontakti:
tālrunis 26436485,
e-pasts anda@kurzemes-vards.lv.

Projektu atbalsta

VALSTS
KULTŪRKAPITĀLA FONDS